

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2015 – 2019

САДРЖАЈ

Одељак 1	УВОД
1.1	Уводна реч градоначелника
1.2	Канцеларија за младе
1.3	Савет за младе
1.4	Омладински клуб
1.5	Методологија рада
Одељак 2	ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ
Одељак 3	ВИЗИЈА И МИСИЈА
3.1	Визија
3.2	Мисија
Одељак 4	КОНТЕКСТ
	4.1 Географски подаци и природне карактеристике
	4.1.1 Географски положај града Ужица
	4.1.2. Клима
	4.1.3 Ортографија
	4.1.4 Хидрологија
	4.1.5 Биљни и животињски свет
	4.2 Створене карактеристике
	4.2.1 Демографски подаци
	4.2.2 Привреда
	4.2.3 Култура
	4.2.4 Туризам
	4.2.5 Спорт
	4.3 Анализа ресурса
	4.3.1 Постојећи ресурси за рад са младима у граду Ужицу
	4.3.2 Постојећи материјални ресурси
	4.3.3 Људски ресурси
	4.3.4 Анализа институција
	4.3.5 Финансијски ресурси
	4.3.6 Издвајања за рад локалне канцеларије за младе
	4.4 SWOT анализа
Одељак 5	ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСОВАЊА МЛАДИХ У УЖИЦУ
Одељак 6	СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ
	6.1 Локални приоритети и стратешки циљеви омладинске политике
Одељак 7	УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ

Одељак 8

**ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАПa И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА -
ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ**

АНЕКСИ

Анекс 1 – Планиране активности за 2015. годину

Анекс 2 – Планиране активности за период 2015 – 2019. година

1.1 Уводна реч градоначелника

Будућност сваког друштва су млади, а од нашег односа према њима и њиховим проблемима зависи да ли ће они своју будућност препознати у окружењу у коме су одрастали и школовали се. Време транзиције и економске кризе повећава степен незадовољства младих који желе да дају свој допринос развоју друштва и стварању услова за квалитетнији живот нових генерација. Наша обавеза и одговорност према будућности је да заједно са младима дефинишемо кораке који ће нас водити ка остварењу визије и циљева који су у складу са потребама локалне заједнице и претпоставкама њеног развоја.

Национална стратегија за младе била је полазиште за израду Локалног акционог плана за младе у периоду од 2015.-2019. године града Ужица, у коме је на основу сагледавања актуелног тренутка и програма који се баве младима и њиховим проблемима, дефинисан редослед и ниво активности које ће уважавати мишљење младих и утицати на побољшање услова у којима живе и стварају.

Онај ко не успева добро да планира, сврстава се међу оне који планирају да не успеју. Сматрамо да смо План засновали на одрживим темељима првенствено због тога што су његовом усвајању претходиле бројне консултације и размене информација на основу којих смо успели да сагледамо потребе и проблеме младих Ужичана. Они желе да живе у уређеном друштву у коме се поштују закони, негују праве вредности и свима пружају једнаке шансе за просперитет. Такође, имају велики ентузијазам, знање и вољу да дају лични допринос стварању бољих услова за живот и рад младих у нашем граду.

Стратешке документе није довољно само усвојити, потребно их је и доследно примењивати. Очекујемо да ће се млади у нашем граду активно укључити у реализацију планираних активности које ће омогућити њихово здраво и безбедно одрастање, квалитетно школовање, стручно усавршавање и запошљавање. Превазилажење потешкоћа са којима се соучавају млади је предуслов да они своју будућност вежу за свој град.

Град Ужице ће се трудити да препозна добре идеје и још јаче подстакне и подржи иницијативу, предузетништво младих и њихову комуникацију са вршњацима из ближег и ширег окружења. Верујемо да ће наш циљ да Ужице буде град који младима нуди извесну будућност имати општу подршку локалне заједнице и уздамо се да време пред нама неће изневерити оне који умеју да га искористе.

НАПОМЕНА: СВИ ПОЈМОВИ КОЈИ СУ У ТЕКСТУ УПОТРЕБЉЕНИ У МУШКОМ ГРАМАТИЧКОМ РОДУ ОБУХВАТАЈУ И ЖЕНСКИ РОД ЛИЦА НА КОЈА СЕ ОДНОСЕ.

1.2 Канцеларија за младе

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Градској управи за послове органа града, општу управу и друштвене делатности дефинисано је да локални координатор за младе:

- учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, повећања запослености, информисања, здравства, културе, равноправности полова, спечавању насиља и криминалитета,
- учествује у изради посебних локалних акционих планова и програма у складу са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање,
- даје мишљење о питањима од значаја за младе, иницира припрему пројеката на конкурсима на националном нивоу и учествује у њиховој изради у циљу унапређења положаја младих,
- учествује у комплетном пројектном процесу по конкурсима које расписује град,
- подстиче сарадњу града и омладинских организација и удружења, као и сарадњу са другим градовима и општинама у планирању и реализацији програма за младе,
- учествује у раду стручних комисија и других тела за питања младих,
- врши и друге послове по налогу шефа Одсека.

Први Локални акциони план за младе града Ужица донет још 2009. а ступио на снагу почетком 2010. године. Од тада су, а посебно у последње 3 године, спроведени бројни пројекти, у којима је Канцеларија за младе (КЗМ) била носилац или партнер, из различитих области рада са младима (запошљавање и samozапошљавање, безбедност, здравље, неформално образовање, социјална инклузија и рад са младима из осетљивих група, спорт, култура, забава, екологија, мобилност младих...). Најважнији пројекти и активности до сада су били:

- Пројекат «Интернет клуб за младе», Теленор фондација,
- Пројекат «Јачање капацитета Канцеларија за младе у Златиборском округу» у сарадњи са Ужичким центром за права детета,
- Пројекат «Ми знамо како придружи нам се», у партнерству са удружењем «Форца» и Министарством омладине и спорта, у оквиру кога су биле бројне активности: акција безбедности у саобраћају, радионице фотографије, Сајам омладинских удружења, прве Игре без граница на затвореном базену, прикупљање књига и отварање библиотеке у Омладинском клубу),
- Пројекат «Професионална оријентација», ГИЗ,
- Организовање посета Народној скупштини Републике Србије у Београду за представнике студентских и ђачких парламената,
- Пројекат «Млади су будућност» у партнерству са удружењем «Покрет за омладински развој» из Ужица и Канцеларијама за младе из Чајетине и Нове Вароши и Министарством омладине и спорта,
- У партнерству са удружењем «Еко-двориште» из Обреновца спроведен је пројекат «Од отпада до уметности»,
- Са основном школом «Алекса Дејовић» из Севојна спроведен је пројекат који је финансирао УНИЦЕФ- «Ширење мреже и примера добре праксе школа у инклузивном образовању»,

- Организовање едукација за средњошколце у оквиру пројекта «Унапређење ХИВ превенције и заштита особа под највећим ризиком од ХИВ-а» у сарадњи са Министарством здравља РС,
- У сарадњи са Центром за равномерни регионални развој из Београда спроводен је пројекат прекограничне сарадње са БиХ «Млади- најзначајнија покретачка снага нашег региона»,
- У сарадњи са Центром за омладински рад из Новог Сада организовани су тренинзи на тему «Заштита и сигурност деце и младих у омладинском раду»,
- Организовано и одржано дводневно такмичење «Средњошколска спортска лига у оквиру пројекта «Активни грађани» British Council-a,
- Пројекат «Јачање капацитета омладинских радника», Национални демократски институт,
- Пројекат «Млади су будућност», у партнерству са УСАИД-ом и НАПОР-ом,
- Обележавање значајних датума- Међународни дан младих, Међународни дан борбе против СИДЕ, Међународни дан волонтера, Међународни дан студената, Међународни дан заштите животне средине...

12. августа 2014. године, на Међународни дан младих, у Обреновцу је граду Ужицу додељена награда Младград, као локалној самоуправи која је доделила простор омладинској иницијативи у локалној заједници, простор у коме је отворен Омладински клуб и као локалној самоуправи која је постигла значајне резултате у области омладинске политике.

1.3. Савет за младе

На основу чл. 63. Статута града Ужица, (Сл. лист града Ужица, бр. 11/08) Скупштина града Ужица, на седници одржаној 14.05.2009. године донела је одлуку о оснивању Савета за младе, који је овлашћен да:

- иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, коришћења слободног времена, повећања запослености, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима,
- одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе,
- учествује у изради посебних локалних акционих планова и програма у сагласности са Националном стратегијом за младе,
- прати остваривање акционих планова и програма за младе и локалне омладинске политике,
- доноси закључке и даје мишљења о питањима из своје надлежности и о њима обавештава органе града,
- даје мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина града Ужица у областима значајним за младе,
- усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини на усвајање,
- иницира припрему пројеката или учешће у програмима или пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности града Ужица,
- координира и подстиче сарадњу између града и омладинских организација и удружења и пружа помоћ у реализацији њихових активности;

- координира и подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе града.

1.4. Омладински клуб

Омладински клуб представља градски простор у коме се реализују политике усмерене на директан рад са младима. Омладински клуб представља везу између планираних политика (ЈАП) и њихове реализације у конкретне програме и омладинске иницијативе.

Омладински клуб у Ужицу отворен је 04. јуна 2014. године. Његови основни циљеви су унапређење живота младих и пружање могућности да млади раде на личном и професионалном развоју, а самим тим и развоју целокупне локалне заједнице.

У основне делатности Клуба спадају: активизам младих, едукативни, саветодавни и информативни програми, менторски рад, организовање омладинских размена, тренинга, семинара, кампова, умрежавање на локалном и регионалном нивоу, јавне акције, радионице и сл. Све активности у клубу су бесплатне за младе и организују се са циљем доприношења бољем и квалитетнијем слободном времену младих, те оснаживању младих и покретању на омладинске иницијативе и активизам.

Током 2014. године Омладински клуб је највише пажње посветио неформалном образовању младих. Организоване су различите радионице и обуке на тему предузетништва, јавног наступа, писања и одрживости пројеката, безбедности у саобраћају, безбедности младих уопште, активизма младих итд.

Највеће интересовање је било за школу страних језика, која је организована у периоду од три месеца. Школу је прошло 180 полазника, за 3 страна језика, енглески, француски и шпански. Сви полазници који су прошли обуку су добили потврде као доказ о учешћу. План је да се школа страних језика, због великог интересовања, настави и у наредном периоду.

1.5 Методологија рада

Процесом ревизије и израде Локалног акционог плана (ЛАП-а) координисала је локална Канцеларија за младе, а спровела Радна група за ревизију и израду ЛАП-а, у складу са методологијом која је обухватала следеће сегменте:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса ревизије и израде ЛАП-а,
2. Ревизија Локалног акционог плана 2010-2014.,
3. Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а,
4. Стратешко и акционо планирање,
5. Процес јавне расправе,
6. Усвајање стратешког документа од стране Скупштине града.

Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а – Први корак у процесу ревизије и израде ЛАП-а било је формирање Радне групе за ревизију и израду ЛАП-а и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине града у текућој години. У припремној фази договорено је да ЛАП за младе буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2015-2019.) уз детаљан план (акциони план) за 2015. годину. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата ЛАП бити спроведен процес процене постигнутих резултата у предходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из ЛАП-а бити основа за креирање детаљних активности за наредну годину.

Ревизија Локалног акционог плана 2010-2014. – Први Локални акциони план који је донео град Ужице, односио се на период 2010- 2014. године. Крајем 2014. године, када је актуелни план истицао, формирана је Радна група за ревизију и израду ЛАП-а и њен први задатак је био да оквирно испита који су то циљеви одређени ЛАПом остварени, у којој мери, као и који нису и разлоге неостварења.

Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а је један је од кључних корака у процесу израде ЛАП-а. Подаци који су прикупљени подељени су у 4 категорије – 1. демографски и географски подаци, 2. подаци о активностима и издвајањима за младе локалне самоуправе, 3. подаци о потребама младих и 4. подаци о активностима и ресурсима локалних институција и организација које се у неком делокругу свога рада баве младима. Наведени подаци су прикупљени кроз упитнике који су саставни део методологије, а процесом дистрибуције и прикупљања упитника за младе координисала је локална Канцеларија за младе (КЗМ) уз стручну помоћ Радне групе за израду ЛАП-а за младе.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података издефинисани су стратешки правци развоја града у области омладинске политике у наредних 5 година као и приоритети за наредну годину. У дефинисању и креирању конкретних активности, поред наведених података, кључну улогу је имала и анализа локалних ресурса, односно реалне могућности локалне заједнице. Предлог ЛАП-а је буџетиран и предат у процес јавне расправе.

Усвајање локалног акционог плана за младе - финални корак у процесу израде ЛАП-а за младе је усвајање документа са одговарајућим буџетом од стране Градског већа, а затим и на седници Скупштине града у текућој години.

Локални акциони план за младе града Ужица у току свог рада и у креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је заснована Национална стратегија за младе, јер произилазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима. Субјекти омладинске политике делују у складу са принципима Локалног акционог плана. Сви изрази који се користе у овом документу, користе се родно неутрално.

Принципи локалног акционог плана за младе су:

- **Поштовање људских и права детета**- Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, род, расу и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима у Србији. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност, како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања, као и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1 Визија

Млади су активни и равноправни учесници у различитим областима друштвеног живота који у потпуности развијају свој потенцијал и доприносе личном и друштвеном развоју и добробити. Млади стварају боље услове за живот и развој потенцијала и активно доприносе општем напретку друштва.

3.2 Мисија

У циљу унапређења положаја младих и стварања услова за развој заједнице која младима пружа шансу за развој, Савет за младе града Ужица, Канцеларија за младе формирана у оквиру Градске управе, Омладински клуб, представници јавног, приватног и НВО сектора, ће ангажовањем постојећих ресурса у заједници реализовати политику за младе дефинисану овом стратегијом и у том смислу:

- континуирано унапређивати инфраструктурне, организационе, људске и финансијске капацитете како би обезбедили ефикасну и ефективну политику за младе,
- развијати мрежу одрживих услуга у циљу остваривања права младих која су им гарантована односно омогућена постојећим међународним, националним и локалним правним и стратешким документима,
- изграђивати и стално јачати партнерство јавног, приватног и НВО сектора,
- континуирано информисати младе, али и остале суграђане/ке чиме ће се подстицати њихово активно учешће у процесу планирања и примене приоритета и активности дефинисаних Локалним акционим планом за младе,
- развијати механизме и предузимати активности којима ће се омогућити размена информација, знања и исустава од значаја за унапређивање положаја младих на регионалном, националним и међународном нивоу,
- развијати механизме који ће обезбедити младима да активно учествују у процесу доношења одлука које се њих директно/индиректно тичу.

4.1 ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ И ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

4.1.1 Географски положај града Ужица

Територија града Ужица лежи у југозападном делу Србије од 43°59' до 43°42' северне географске ширине и од 19°24' до 19°59' источне географске дужине, и простире се на површини од 667 km². Са западне стране граничи се са Босном и Херцеговином, са северозападне са општином Бајина Башта, са северне са општином Косјерић, са источне са општином Пожега, са југоисточне са општином Ариље, а са јужне стране са општином Чајетина. Налази се у средишњем делу највећег управног округа Републике Србије – Златиборског.

Слика 1. Географски положај града Ужица

Захваљујући географском положају у односу на Босну и Херцеговину и Црну Гору, територијом града ће и у будућности пролазити најважнији коридори саобраћајне структуре и она ће постати још значајнија саобраћајна раскрсница Западне Србије. На територији града укрштају се значајни магистрални и регионални путеви: М5 Чачак – Пожега - Ужице, веза са Босном и Херцеговином; М21 Ваљево - Ужице, веза са Црном Гором; М19.1 Ужице - Бајина Башта - Зворник; Р112 Кремна - Калуђерске баре - Бајина Башта; Р263 Ужице – Каран - Косјерић...

Укупна дужина основне путне мреже износи 405,66 km, од чега је дужина магистралних 84 km (20,7%), регионалних 65 km (16%) и локалних путева 256,66 km (63,3%). Град Ужице је са железничком мрежом Србије повезан магистралном једноколосечном електрифицираном железничком пругом Београд – Бар, за јавни путнички и теретни саобраћај, у дужини од 23,3 km. Посебно је интересантна и са аспекта туризма значајна пруга узаног колосека Шарган – Витаси - Мокра Гора - Котроман, намењена за јавни путнички саобраћај.

4.1.2 Клима

Географски и топографски положај Ужица са околином, условио је и климатске карактеристике са својим специфичностима за ово поднебље, у смислу да припада средњеевропској климатској зони и има умерено континенталну климу, са изразитијим утицајем планинске климе. Планински венци према југу спречавају пролазак топлих ваздушних маса из правца Средоземља, тако да је клима нешто оштрија, осим у долинама и котлинама река, где је махом континентална и жупска.

Средња годишња температура ваздуха је 9,5 °С, а најхладнији месец је јануар са средњом температуром од – 3,2 °С, а најтоплији је јул са 19,8 °С. Годишња амплитуда температуре ваздуха износи 23,0 °С, што заједно са поменутом два екстрема даје клими овог подручја континентално обележје.

Просечни ваздушни притисак је 920,8 mb.

Релативна влажност ваздуха је умерена. Средња годишња вредност релативне влажности износи 77,4 %. Минимална је у августу - 69,4 %, а максимална у децембру - 93 %.

Просечна годишња количина сунчеве светлости је 2.009 сати, односно 45,9 % потенцијалне изложености сунцу. Јул је месец са највише сунчаних сати (278), док је децембар месец са најмање сунца (74 сата).

Просечна годишња облачност износи 5,5 десетина, односно 55 % покривености неба, што не представља велику вредност. Највећа је зими - 67 %, а најмања лети - 43 %.

4.1.3 Ортографија

Територија града Ужица се простира у западној зони Динарида, у планинско-котлинској области (Старовлашко-Рашка висија и део Западног Поморавља). Претежно представља средње планински појас (око 800 m н.в.), чија висина расте идући од истока ка западу.

4.1.4 Хидрологија

Територија града Ужица има изражен водни потенцијал то јест разгранату мрежу река, потока и подземних вода. На целом простору све воде отичу у два слива - слив Западне Мораве (79,11 % територије) и слив Дрине - Црни и Бели Рзав (20,89 % територије). Мокра Гора представља вододелницу између ова два слива. Густина речне мреже износи 720 m тока на km² површине. Укупна дужина површинских токова је 484 km.

4.1.5 Биљни и животињски свет

Територије Златиборске регије, укључујући и Град Ужице, се сматрају областима са најквалитетнијим и најбоље очуваним биолошким ресурсима и биодиверзитетом уопште у Републици Србији.

Имајући у виду рељеф и услове поднебља, који у највећој мери одговарају шумској вегетацији, шуме се простиру на 37,5 % територије града, што је мање од очекиваног просека за средње планински појас. По подацима из 2008. године, територија града располаже са укупно 28.238 ha шумских површина - просечна дрвна маса лишћара била је 12.764 m³ (46,7 %), а четинара 14.582 m³ (53,3 %).

Ендемске врсте карактеристичне за овај регион су: балкански ендемит, ушаста млечика (*Euphorbia subhastata*) са налазиштима на Забучју, Мокрој Гори и Тари, потом илирско - скардопински ендемит - бела млађа (*Pseudofumaria alba*) и ендемореликтна врста - халачија (*Halacsya sendtneri*). На Јеловој Гори штити се станиште зеленике (*Plex aquifolium*), као реликтне врсте. На Тари се налазе станишта терцијарног реликта, Панчићеве оморике (*Picea omorica*). Реке и потоци на територији града Ужица богате су салмонидним врстама, што указује да су ниво загађености воде и количина суспендованих материја ниски. Карактеристичан представник је пастрмка (*Salmo truta*). Поред ње у рекама има и клена и кркуше.

Орнитофауна представљена је изузетним примерцима птица грабљивица - сиви соко (*Falco peregrinus*) који се гнезди у средишњем делу клисуре Ђетиње, орао змијар (*Circus gallicus*), ветрушка кликавка, кобац, шумска сова (*Strix aluco*). Поред њих, значајне су групе атрактивних птица певачица и птица отворених станишта, као што су пољска и шумска шева. Од птица највише има врана, сврака и врабаца.

Од крупних сисара заступљени су вук (*Canis lupus*) и дивља мачка (*Felis silvestris*), потом лисица, видра и куна белица, чија бројност је у порасту, срна и дивља свиња. Поред наведених, богата је и фауна лептира, гмизаваца и водоземаца.

4.2 СТВОРЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

4.2.1 Демографски подаци

По попису из 2011. године у граду Ужицу живи 78.040 становника, тако да је просечна густина насељености 117 становника км/2. У градском подручју живи 75% укупног становништва а 25% у приградском подручју. Драстична је разлика у насељености територије града и села, што одсликава однос насељености између најбројније месне заједнице Крчагово у којој живи 11.200 становника и сеоске месне заједнице Врутци, која је удаљена од центра града око 15 км у којој живи само 139, углавном старачког становништва. Такође према последњем попису, у граду Ужицу живи 14.277 младих, што је 18,29% од укупног броја становника.

Табела 1. – Упоредни број становника града Ужица у односу на Републику Србију

Година пописа	Институционалне јединице	
	Република Србија	Град Ужице
1948.	6.527.583	45.667
1953.	6.978.119	50.755
1961.	7.641.962	57.062
1971.	8.446.726	67.555
1981.	9.313.686	77.049
1991.	7.822.795	82.303
2002.	7.498.001	83.022
2011.	7.186.862	78.040

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 2. Тенденције у промени броја становника

Година пописа	ГРАД УЖИЦЕ		
	Укупан број становника	Промена броја становника	Индекс промене броја становника
1948.	45.667	-	-
1953.	50.755	5.088	111,1
1961.	57.062	6.307	1124
1971.	67.555	10.493	118,4
1981.	77.049	9.494	114,1
1991.	82.303	5.254	106,8
2002.	83.022	719	100,8
2011.	78.040	-4.982	93,9

*Републички завод за статистику - РЗС

Увидом у податке који говоре о кретању броја становника на подручју града Ужица може се закључити да је у периоду између три задња пописа дошло до смањења укупног броја становника за 5,2%. Евидентан је тренд исељавања, нарочито младих, високообразованих у веће центре (Београд, Нови Сад).

Табела 3. Структура становништва према старости и полу / попис 2011.

КАТЕГОРИЈЕ		Попис 2002.		Попис 2011.	
		Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
УКУПНО	Укупно	83.022	100	78.040	100
	мушко	40.660	48,97	37.874	48,53
	женско	42.362	51,03	40.166	51,46
0-4	Укупно	3.538	4,26	3.352	4,30
	мушко	1.776	2,14	1.693	2,17
	женско	1.762	2,12	1.659	2,12
5-9	Укупно	4.371	5,26	3.586	4,60
	мушко	2.270	2,73	1.807	2,31
	женско	2.101	2,53	1.779	2,28
10-14	Укупно	5.143	6,19	3.599	4,61
	мушко	2.631	3,17	1.816	2,33
	женско	2.518	3,03	1.783	2,29
15-19	Укупно	5.738	6,91	4.360	5,58
	мушко	2.948	3,55	2.274	2,91
	женско	2.790	3,36	2.086	2,67
20-24	Укупно	5.741	6,91	5.045	6,46
	мушко	2.916	3,51	2.540	3,25
	женско	2.825	3,40	2.505	3,21
25-29	Укупно	5.632	6,78	4.872	6,24
	мушко	2.784	3,35	2.513	3,22
	женско	2.848	3,43	2.359	3,02
Остало становништво	Укупно	52.858	63	53.226	75,99

*Републички завод за статистику - РЗС

Упоредним прегледом последња два пописа, може се закључити да је стопа морталитета у граду Ужицу у наведеном периоду била већа од стопе наталитета односно да је већи број људи умро неко што се родио.

Табела 4. Структура становништва према етничкој или националној припадности /попис 2011

НАЦИОНАЛНОСТ	Попис 2002.		Попис 2011.	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	81.375	98,02	76.089	97,5
Црногорци	278	0,33	144	0,18
Југословени	149	0,18	80	0,10
Албанци	3	0,004	10	0,01
Бошњаци	6	0,007	8	0,01
Бугари	1	0,001	3	0,004
Буњевци	3	0,004	2	0,003
Власи	-	-	-	-
Горанци	-	-	3	0,004
Мађари	22	0,03	22	0,03
Македонци	54	0,06	47	0,06
Муслимани	46	0,05	37	0,05
Немци	1	0,001	3	0,004
Роми	54	0,06	70	0,09
Румуни	1	0,001	4	0,005
Руси	20	0,02	33	0,04
Русини	1	0,001	-	-
Словаци	5	0,006	5	0,006
Словенци	25	0,03	12	0,02
Украјинци	1	0,001	2	0,003
Хрвати	90	0,11	69	0,09
Чеси	1	0,001	1	0,001
Остали	21	0,02	37	0,05
Неопређени	555	0,67	755	0,97
Регионална припадност	8	0,01	12	0,02
Непознато	302	0,36	593	0,76
Укупно	83.022	100	78040	100

*Републички завод за статистику - РЗС

Етничка структура града Ужица је релативно хомогена, односно преко 97% становништва чине грађани који се изјашњавају као Срби. Слична је ситуација и по питању конфесионалног опредељења где доминантну групацију чине православни хришћани.

Табела 5. Особе са инвалидитетом према врсти проблема и старости

Град Ужице	Проблеми					
	Видом	Слухом	Ходом	Памћењем и концентрацијом	Самосталношћу	Комуникацијом
Укупно	1819	1292	2966	703	709	457
Испод 15 год.	12	7	16	12	16	15
15-19	11	3	10	4	13	7
20-29	27	16	42	14	23	18
30-49	117	66	176	65	52	62
Остали	1652	1200	2712	608	605	355

**Републички завод за статистику - РЗС

4.2.2 Привреда

Град Ужице, спада у групу привредно развијених локалних самоуправа у Републици Србији. Привредна активност се одвија у 11 сектора, али највећи утицај на привредна кретања имају предузећа из прерађивачке индустрије, грађевинарства и трговине. Водеће гране су металска индустрија, прерада обојених метала, текстилна и дрвна индустрија. Носиоци привредне активности (рангирани према броју запослених) су: Ваљаоница бабра -Севојно, Импол – Севал Севојно, Јединство – Ужице, Путеви - Ужице, Први партизан – Ужице.

У области привреде највећи значај за развој имају индустрија, туризам, грађевинарство и пољопривреда (воћарство и сточарство), саобраћај и везе. Од укупних пољопривредних површина града Ужица, 29% је под пашњацима, 30% под ливадама који су погодни за развој овчарства и говедарства, 11% под воћњацима и 30% под ораницама и баштама.

У табели 5. може се видети да је највећи број запослених у сектору прерађивачке индустрије.

Табела 6. Број радника у предузећима по делатности предузећа, 2014.

	Број радника у предузећима укупно	Удео у укупном броју радника у предузећима (%)укупно
УКУПНО	16.667	100
Пољопривреда, шумарство и рибарство	135	0,63
Рударство	34	0,15
Прерађивачка индустрија	4.922	22,91
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	272	1,26
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	664	3,09
Грађевинарство	1.563	7,27
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	1.311	4,5
Саобраћај и складиштење	1.342	6,25
Услуге смештаја и исхране	73	0,43
Информисање и комуникација	362	1,68

Финансијске делатности и делатности осигурања	344	1,6
Пословање некретнинама	22	0,10
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	290	1,34
Административне и помоћне услужне делатности	220	1,02
Државна управа и обавезно социјално осигурање	842	3,91
Образовање	1.441	6,71
Здравствена и социјална заштита	2.490	11,59
Уметност, забава и рекреација	258	1,2
Остале услужне делатности	62	0,28

** Регионална привредна комора Ужице

4.2.3 Култура

Ужице је образовно-културни центар који има школе, факултете, научне установе, позориште, биоскоп, музеј, галерију, библиотеке, Градски културни центар, историјски архив и друге установе културе.

Музички фолклор, ношња, као и етнографски мотиви интересантни су за домаће и стране посетиоце. Свакако најзначајније манифестације су Југословенски позоришни фестивал, графичко бијенале "Сува игла", фестивал фолклора «Лицидерско срце» и ликовна колонија керамике "Злакуса".

У табели 6. Приказане су културне манифестације које се одржавају током целе године.

Табела 7. Културне манифестације и изложбе у Ужицу

Традиционалне културне манифестације, изложбе, фестивали и свечаности	Време одржавања
Светосавски бал	Јануар
Фестивал «Лицидерско срце»	Август
Међународна изложба паса	Август
Међународна колонија уметничке керамике Злакуса	Август
Скокови у воду са старог железничког моста	Јул
Ужичко лето	Јун, јул, август
Дани боровнице	Јул
Мото сусрети Ере	Крај јуна
Завичајни дани Мокре Горе	Јун
Графичко бијенале «Сува игла»	Мај
Блуз и рок фестивал "In wires"	Крај маја
Дечији музички фестивал «Љубав наша је планета»	Март
Југословенски позоришни фестивал	Новембар
Међународни филмски музички фестивал «Кустендорф»	Јануар
Међународни тамбурашки фестивал	Мај
Дани града	Почетак октобра
Ноћ музеја	Мај
Музички фестивал «Парк фест»	Јул
Музички фестивал «Next fest»	Мај

Књижевни фестивал «На пола пута»	Април
Сабор изворног стваралаштва матице и дијаспоре «Злакуса у песми и игри»	Јул
Међународни волонтерски еко камп «Злакуса»	Јул и септембар
«И ми имамо таленат», Злакуса	Октобар

4.2.4 Туризам

Град Ужице и његова околина представљају јединствен комплекс за развој туризма и имају све предуслове да постану мали туристички рај. Географско-туристички положај је изузетно повољан : близина Златибора, Републике Српске, Националног парка Таре, Овчарско-кабларске клисуре, Златара. Као природне карактеристике треба издвојити Потпећку пећину, законом заштићен споменик природе и кањон реке Ћетиње.

Ресурси за развој и унапређење културног туризма су заиста бројни и представљају правац развоја локалне туристичке привреде.

1. Историјско наслеђе- Стари град (XIV век);
2. Индустијско наслеђе- Хидроцентрала на Ћетињи (1900. год);
3. Етнографско наслеђе- (XIX век) – култура становања и начина живљења- куће брвнаре;
4. Архитектонско наслеђе- Јокановића кућа (XIX век);
5. Сакрално наслеђе- Бела црква у Карану (XIV век), Црква Св. Марка (XVIII в.);
6. Туристички потенцијали у окружењу- планински, зимски, етно, конгресни туризам.

Као веома популарна и нова туристичка дестинација је Мокра Гора са најатрактивнијом туристичко- музејском железницом у Европи. Поред јединствене пруге уског колосека, велики туристички потенцијал је валоризовање високоалкалних извора лековите воде. У сеоском, ловном и риболовном туризму, не треба заобићи ни «Завичајне дане», традиционалну манифестацију овог села. Као најатрактивнија понуда, посебно за госте са стране, издваја се Дрвенград, етно село које је саградио Емир Кустурица и филмски фестивал «Кустендорф».

Веома интересантно у туристичкој понуди је и село Кремна са кућом чувених пророка Тарабића али и бројним домаћинствима која се успешно баве сеоским туризмом. .

Специфичну туристичку понуду, која може допринети бољем и потпунијем представљању овог краја, чине манифестације и установе које су створиле локални идентитет: Међународна колонија уметничке керамике Злакуса, Југословенски позоришни фестивал, Градски културни центар...

4.2.5 Спорт

Спорт у Ужицу представља неизоставни део свакодневног живота. Спортски савез Ужица основан је после реорганизације физкултурног покрета у Србији 1961.године, када је формиран као Савез организација за физичку културу (СОФК-а), а од 1997. године носи данашње име. У Ужицу постоји 64 клуба, у 28 спортских грана (атлетика, кошарка, фудбал, мали фудбал, одбојка, рукомет, стрелаштво, гимнастика, ритмичка гимнастика, пливање, планинарство, тенис, стони тенис, карате, ваздухопловство, шах, ауто-мото спорт, кик бокс, скијање, спортски плес, риболов...).

Ужице је познато по великом броју успешних спортиста, клубова и спортских радника које треба да буду узор многим младим људима да се активније баве спортом:

- Радомир Антић селектор фудбалске репрезентације Србије,
- Немања Видић прослављени фудбалски репрезентативац,
- Оливера Јевтић вишеструки шампион у атлетици,
- женски одбојкашки клуб “Јединство” је такође вишеструки првак државе,
- спортска породица Веснић представља заштитни знак аутомобилизма у нашој земљи већ дуже од три деценије,
- Андрија Златић је репрезентативац Србије у стрељаштву и освајач бронзане медаље на Олимпијским играма 2012. године.

4.3 АНАЛИЗА РЕСУРСА

4.3.1 Постојећи ресурси за рад са младима у граду Ужицу

Постојеће ресурсе на локалном нивоу препознајемо као: материјалне, финансијске, људске.

1. У материјалне ресурсе убрајамо јавне просторе, као и просторије у поседу удружења и организација а који се користе за рад са младима,
2. У финансијске ресурсе убрајамо постојеће изворе финансирања оних пројеката и активности који се реализују са младима и за младе у Ужицу,
3. Приликом израде мапе људских ресурса ослонили смо се на стручни кадар који је запослен или сарађује како са средњим школама у граду, тако и са бројним организацијама и установама на локалу, и по пројектним активностима и са НВО сектором.

4.3.2 Постојећи материјални ресурси

У материјалне ресурсе убрајамо просторије и објекте, као и просторе који се могу користити у сврху окупљања младих, њихове обуке или генерално планиране активности младих.

Спортски терени (од којих се неки терени налазе у граду, а преостали у околним насељима). Реч је о: фудбалским, рукометним, кошаркашким, одбојкашким, тениским теренима, мултифункционалним салама, теретанама на отвореном као и затворени базен. Пружалац постојећих ресурса: Основне и средње школе, Месне заједнице, Спортски клубови, Град Ужице.

Просторије за обуке, рад, опремљени кабинети: Омладински клуб, Градски културни центар, Вискока пословно техничка школа Ужице, Учитељски факултет, Градска кућа града Ужица (Свечана сала градске куће, Мала сала), Регионални центар за професионални развој запослених у образовању (РЦУ), Народна библиотека (дечје и пријемно одељење), Регионална канцеларија за младе, Дом за децу и омладину «Петар Радовановић», Дом ученика средњих школа «Коштица», Национална служба за запошљавање, Средње школе у Ужицу, Месне заједнице, Омладински центар у оквиру Црвеног крста, Градски развојни центар.

Просторије за одржавање јавних трибина и округлих столова: Градски културни центар, Омладински клуб, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању (РЦУ), Народно позориште Ужице (велика и мала сцена), Народна библиотека, Градски музеј, Историјски архив, Учитељски факултет (амфитеатар), Градска кућа града Ужица, Биоскоп АРТ, Градски развојни центар, Дом за децу и омладину „Петар Радовановић“ .

Отворени и затворени простори за одржавање јавних догађаја: Стадион ФК «Слобода» , Хала «Велики парк», Стадион у Крчагову, Балон сала у Крчагову (за мали фудбал), Омладински центар у оквиру Црвеног крста, Народно позориште (велика и мала сцена), Народна библиотека, Биоскоп АРТ, Градски базен Ужице, Омладински клуб.

4.3.3 Људски ресурси

Људски ресурси су појам чије се основно значење односи на радну снагу.

Табела 8. Приказ људских ресурса из области омладинске политике у граду Ужицу

Људски ресурси	Област рада
Стручњаци за рад са младима ангажовани у формалном систему образовања као и струковним удружењима	Средње школе у граду Ужицу Учитељски факултет, Висока пословна техничка школа Ужице, Центар за социјални рад Дом за децу и омладину «Петар Радовановић» , Дом ученика средњих школа «Коштица»
Омладински радници ангажовани за рад са младима у бројним областима (партиципација и активизам младих, здравље и безбедност младих, мобилност младих итд.)	Канцеларија за младе Града Ужица, Регионална Канцеларија за младе, Омладински клуб Дом здравља, НВО
Стручњаци за професионалну оријентацију, и обуке у вези запошљавања и самозапошљавања	Национална служба за запошљавање
Стручњаци из области превенције здравља и неговања здравих стилова живота	Саветовалиште за младе Црвени крст, НВО Дом здравља, Завод за јавно здравље
Обучени вршњачки едукатори	Црвени крст, Омладина Јазаса, Либерграф, Ужички центар за права детета Канцеларија за младе, Регионална канцеларија за младе, Омладински клуб, остале НВО

Табела 9. Структура становништва старог 15 година и више према школској спреми и писмености / попис 2011.

	Попис 2002.			Попис 2011.		
	Укупно	Мушкарци	Жене	Укупно	Мушкарци	Жене
Укупно становништво старости 15 и више година	69.969	33.983	35.981	67.503	32.558	34.945
Без школске спреме	3.536	466	3.070	1.574	113	1.461
Непотпуно основно образовање	8.085	3.026	5.059	5.587	1.461	3.886
Основно образовање	17.043	7.818	9.225	13.564	6.265	7.299
Средње образовање	32.915	18.259	14.656	35.834	19.365	16.469
Више образовање	3.682	1.875	1.807	4.372	2.094	2.278
Високо образовање	4.336	2.311	2.025	6.380	2.944	3.436
Непознато	367	228	139	192	76	116

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 10. Структура неписменог становништва старости 10 и више година

Пол	Укупно	Неписмени					
		Свега	Учешће у укупном становништву (%)	10-14	15-19	20-34	Остали
У	71102	1025	1,44	8	7	27	983
М	34374	78	0,23	8	5	11	54
Ж	36728	947	2,58	/	2	16	929

* Републички завод за статистику - РЗС

Неписмена лица - Када су питању неписмена лица, у граду Ужицу, према попису из 2011. године, 1025 лица старо 10 и више година је регистровано као неписмено, односно 1,44 % становништва. Од тога неписмених младих узраста од 10-14 година регистровано је 8, младих узраста од 15-19 година регистровано је 7 и од 20-34 године, регистровано је 27 младих.

Табела 11. Структура становништва старог 15 година и више према компјутерској писмености / попис 2011.

Категорије	ГРАД УЖИЦЕ			
	УКУПНО	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
УКУПНО	67.503	24.507	9.677	33.319
мушкарци	32.558	12.037	5.010	15.511
жене	34.945	12.470	4.667	17.808

* Републички завод за статистику - РЗС

Када су у питању подаци о компјутерској писмености становника старости 15 и више година у граду Ужицу, 42,69% становништва се изјаснило као компјутерски неписмено, док делимично познавање рада на рачунару има 12,4 % становништва, док 31,4% чине лица која су се изјаснила да су компјутерски писмена. Када су питању компјутерски неписмена лица 44,78% чине жене, док 41,72 % мушкарци.

Табела 12. Структура активно незапослених лица према степену образовања у 2014. години

Категорије	Незапослена лица Град Ужице			
	УКУПНО	УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
		5.212	2.839	2.373
Степен стручне спреме	I	802	387	415
	II	262	168	94
	III	1.532	594	938
	IV	1.470	956	514
	V	59	11	48
	VI	507	330	177
	VII-1	572	388	184
	VII-2	8	5	3

***Национална служба за запошљавање

Табела 13. Структура активно незапослених лица према полу и старости у децембру 2014. године

НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА				
ГОДИНЕ СТАРОСТИ		УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
	15-19 година	97	34	63
	20-24 година	513	244	269
	25-29 година	748	442	306
	30-34 година	614	370	244
	остали	3240	1749	1491
	УКУПНО	5212	2839	2373

***Национална служба за запошљавање

Млади чине 26,05 % од укупног броја незапослених лица која се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање у Ужицу. У старосној структури незапослених младих лица најзаступљенија је групација од 25- 29 година, која у укупном броју незапослених учествује са 14,4 %.

4.3.4 Анализа институција

Табела 14. Анализа кључних субјеката омладинске политике на локалу

Институција	Структуре које раде са младима
Локална самоуправа	Савет за младе Савет за социјалну политику Савет за запошљавање Савет за родну равноправност Чланови Градског већа задужени за омладину, спорт, културу, образовање и социјалну политику Канцеларија за младе Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Канцеларија за локални економски развој
Социјална заштита	Центар за социјални рад Ужице Дом за децу и омладину "Петар Радовановић"
Просвета	Школска управа Девет основних школа, од којих је шест градских и три сеоске школе, као и две специјализоване школе Основна школа за образовање ученика са сметњама у развоју "Миодраг В. Матић" и Музичка школа "Војислав-Лале Стефановић" Средње школе – 7 средњих школа Висока пословно техничка школа Учитељски факултет
Запошљавање	Национална служба за запошљавање - Филијала Ужице Локални савет за запошљавање
Здравство	Регионални Здравствени центар Ужице у чијем саставу се налазе Општа болница и Дом здравља Ужице, Завод за јавно здравље Ужице надлежан за Златиборски округ Јавна уставнова " Апотека" Ужице Мрежа приватних ординација и апотека
Цивилни сектор	Удружења за младе Удружења младих Удружења особа са инвалидитетом Удружења која се баве културом и очувањем традиције Удружења која се баве образовањем Социохуманитарна удружења Удружења која се баве екологијом и очувањем природне средине
Верске заједнице	Српска православна црква Католичка црква Евангелистичка црква

Полиција	МУП Ужице
Судство	Основни суд Виши суд Јавно тужилаштво (основно и више)
Медији	Регионална телевизија ЛАВ Локалне ТВ станице: ТВ5 Регионална радио станица Луна Локалне радио станице: Радио Ужице, Први радио Ужице, Радио Сан Локални недељници: Вести и Ужичка недеља
Спортске организације и удружења	Спортски савез (64 клуба, у 28 спортских грана)

4.3.5 Финансијски ресурси

Табела 15. Издвајања из градског буџета за потребе младих и за спорт

Врста трошка	2011.	2012.	2013.	2014.
Имплементација Локалног акционог плана за младе	1.000.000	4.000.000	3.000.000	1.500.000
Услуга становања уз подршку младима	400.000	220.000	200.000	200.000
Подстицај образовању	16.000.000	16.200.000	16.000.000	16.200.000
Услуга Дневног боравка за децу и младе са инвалидитетом	4.700.000	4.400.000	5.000.000	6.000.000
Конкурс за хуманитарне и друштвене организације*	8.250.000	8.700.000	6.000.000	9.100.000
Донације спортским омладинским организацијама	44.000.000	46.000.000	47.000.000	37.800.000
Омладинско предузетништво	/	/	/	1.000.000

*Поједине хуманитарне и друштвене организације се у оквиру својих програма и активности баве младима

4.3.6 Издвајања за рад локалне канцеларије за младе

Иако је препорука Министарства омладине и спорта да општине и градови издвајају одређена средства за рад Канцеларија за младе, од почетка рада локална Канцеларија за младе Ужице није имала средства обезбеђена од града за спровођење активности и рад са младима. Суштина је била да координатор КЗМ заједно са волонтерима изналази средства из других извора конкурисањем пројектима и програмима код донатора, фондација, амбасада, министарстава и сл.

4.4 SWOT АНАЛИЗА

Табела 16. SWOT анализа локалне заједнице са аспекта омладинске политике

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Успостављени организациони и формално правни капацитети у оквиру Скупштине и градске управе (чланови градског већа задужени за омладину, културу и спорт, Савет за младе, Савет за социјалну политику, Савет за запошљавање, Канцеларија за младе, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, Омладински клуб), • Постојеће ресорне институције (образовне установе, здравствене установе, установе социјалне заштите, запошљавања, спорта, културе) са развијеним програмима, • Постојећа мрежа невладиних организација са богатим искуством у изради и имплементацији пројеката у различитим областима; све већи број удружења младих и за младе; • Постојање студентских и ђачких парламената, • Постојеће услуге финансиране средствима градског буџета, • Постојећа буџетска линија за спровођење Локалног акционог плана и су/финансирање пројеката за омладину, • Постојећи инфраструктурни ресурси (градска плажа, Велики парк, Градски базен, Градски културни центар, спортски терени, позориште, биоскоп, галерија, библиотека, музеј итд.), • Постојеће агенције које прате потребе младих (школе страних језика, школе плеса и сл.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Није успостављена одрживост Савета за младе; Савет се не састаје, • Изостаје партнерски приступ у раду институција и синхронизација у спровођењу програма и активности, • Мала издвајања из градског буџета за одрживост постојећих и креирање нових услуга за младе, • Буџетска издвајања у областима спорта, културе, социјалне заштите, образовања и запошљавања су минимална, а по структури трошкова су углавном усмерена на материјалне трошкове, • Нису развијени механизми за међуопштинско/регионално повезивање младих, као ни канали комуникације са младима из иностранства, • Немотивисаност и пасивност младих, слаба информисаност, нејасност механизма за укључивање у друштвене процесе, • Неадекватне вештине и компетенције младих незапослених лица • Образовне институције продукују кадрове неусклађене са потребама тржишта рада • Млади високообразовани се не враћају у град после школовања • Недовоља и неадекватна примена Локалног акционог плана запошљавања • Слаба заинтересованост младих за покретање сопственог бизниса, • Непартиципативност младих у телима које доносе одлуке из области које се односе и тичу омладинске политике. • Недовољна подршка младима из осетљивих група • образовање не прати потребе тржишта рада.
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> • Закон о младима, Национална стратегија за младе и подршка националних и међународних 	<ul style="list-style-type: none"> • Висок проценат миграција младог, радно способног и у највећем броју високообразованог становништва у

<p>фондова за њихову имплементацију на локалном нивоу,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Могућности за укључивање младих на регионалном, националном и међународном нивоу, • Геостратешки положај омогућава учешће на програмима прекограничне сарадње са Црном Гором и Босном, • Стимулисање партнерстава јавног и приватног сектора, • Могућност развоја града Ужица као универзитетског центра Западне Србије 	<p>веће центре (Београд, Крагујевац, Нови Сад) и у иностранство,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Депопулација села- све је мање младих у руралним срединама који се баве пољопривредом, села „одумиру“, • Процес децентрализације нема очекивану и потребну динамику у свим областима од значаја за унапређење живота у локалним заједницама, а посебно у области која се односи на локалну политику према младима • Сива економија, рад на црно • Слабљење привредне активности
---	---

Одељак 5 ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСОВАЊА МЛАДИХ У УЖИЦУ

Процес израде ЈАПа започет је ситуационом анализом како би се утврдило тренутно стање младих у областима од стратешког интереса, утврдили правци кретања појаве и дефинисали трендови. Ситуационом анализом створена је основа за утврђивање кључних изазова (проблема) за младе као постојећег негативног стања на основу којих су дефинисани узроци који су довели до таквог стања и последице које су произашле.

Ситуациона анализа је рађена на основу доступних података Републичког завода за статистику, Националне службе за запошљавање, анализа и извештаја ресорног министарства, локалних органа и институција, њихових извештаја, докумената и политика и других релевантних извора информација.

Поред ове анализе, једна од најбитнијих активности која је претходила креирању ЈАПа 2015-2019., било је испитивање потреба, интересовања и проблема младих у Ужицу. У ту сврху, креирана је и спроведена анкета међу младима, чијом анализом се дошло до неопходних информација, на основу којих су се креирали конкретни циљеви и активности које ће водити задовољењу потреба и интересовања младих као и решавању њихових проблема.

Анкету су спровели локална Канцеларија за младе са својим волонтерима, Национална служба за запошљавање и Омладински клуб. У Ужицу живи укупно 14.277 младих, што је само 18,3% у односу на укупно становништво. Анкетом је било обухваћено укупно 1.034 млада грађанина Ужица (7,24% од укупног броја), с тим што је био анкетирани и одређен број ученика седмог и осмог разреда основних школа, из разлога што ће они ускоро бити у категорији младих и тицаће их се Локални акциони план за младе.

Узрасна група од 15 до 30 година је веома хетерогена, у њу спадају средњошколци, студенти, незапослени млади који траже посао, запослени млади, млади брачни парови, млади родитељи, спортисти, млади из осетљивих група, млади са ивалидитетом... Зато су и потребе, интересовања и проблеми ове групе веома разноврсни. Самим тим, анкетирање је било посебно усмерено на три специфичне категорије младих и то на:

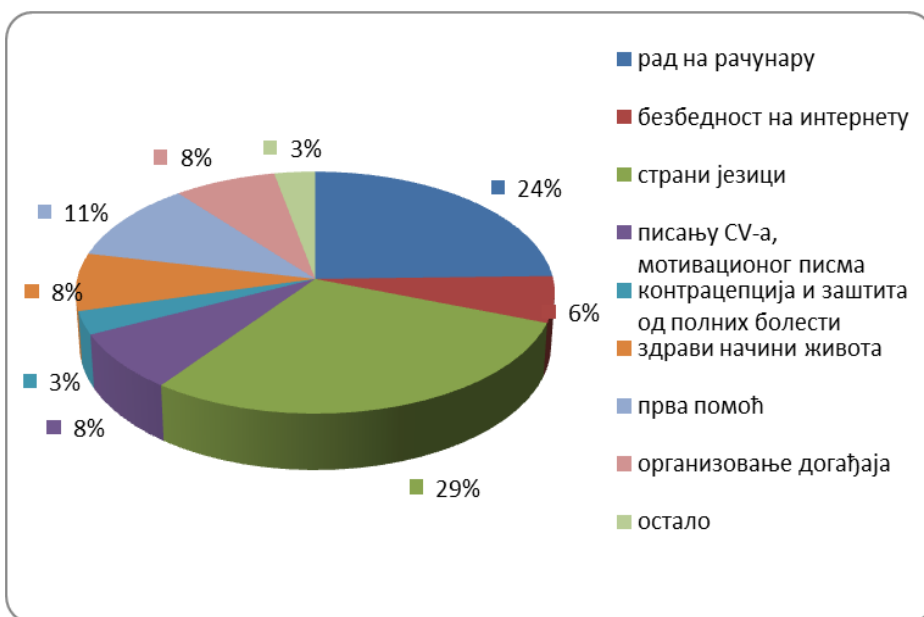
1. Ученике седмог и осмог разреда основних школа (13 и 14 година) и младе узраста 15 до 19 година (углавном средњошколци);
2. Младе узраста 21 до 24 године и
3. Младе узраста 25 до 30 година.

Табела 17. Број анкетираних младих према старосним категоријама

Старосна група	Број анкетираних момака	Број анкетираних девојака	Укупно
13-19	220	252	472
20-25	145	201	346
26-30	88	128	216
Укупно	453	581	1034
Укупно у %	43,81%	56,19%	7,24 %

Анализа анкета је показала различите резултате за ове три групе младих, а неки најбитнији ће бити представљени и у ЈАПУ:

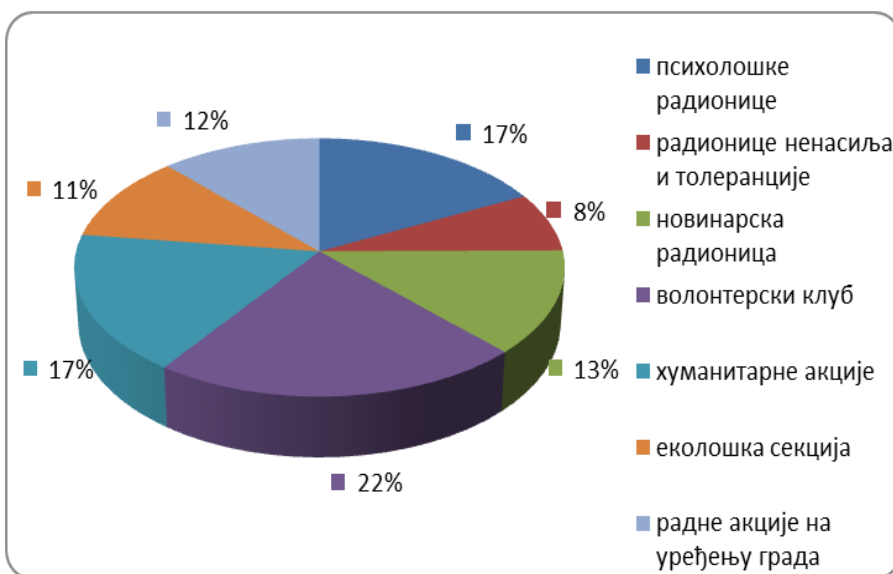
Што се тиче обука и курсева, сви млади су показали највеће интересовање за школу страних језика (енглески, шпански, руски, француски, скандинавски језици и немачки). Најмлађи желе да стекну вештине организације догађаја, док су старијима неопходна знања за рад на рачунару.

Слика 2. Графичка анализа резултата првог питања анкете о интересовању за курсевима и обукама код групе старости 25-30 година.

Такође, млади су показали интересовање за бављење разним врстама спорта, школу плеса и фото и видео радионице.

Одговори су се поклопили и код питања које се односило на радионице и дружење: највећи број је заинтересован за волонтерски клуб, а затим за психолошке радионице и хуманитарне акције.

Слика 3. Графички приказ одговора које су дали млади узраста 20 до 25 година на питање које радионице би волели да похађају и који тип активизма их занима.

Што се запошљавања тиче, млади свих узраста су већином и даље у систему образовања и планирају наставак школовања, млади узраста 25 до 30 година су се изјаснили и да су им потребна практична знања ради запослења.

Слика 4. Графички приказ одговора младих узраста 13 до 19 година у вези са запошљавањем и наставком школовања.

Млади су путем анкете исказали зрелост и еколошку свесност јер сматрају да су људи, па и они сами најодговорнији за очување животне средине. Сматрају да је неопходно пре свега обучити грађане о екологији како би град био уређенији и чистији и желе да покрећу и учествују у еколошким акцијама.

Млади у руралним подручјима сматрају да њиховим заједницама највише недостају културна и спортска дешавања, али и да је велики проблем немогућност правовременог информисања о круцијалним питањима.

Што се тиче информисања, млади желе да буду информисани о свим аспектима живота у заједници, о догађајима и могућностима које им се пружају, с тим што млади старији од 20 година желе да се информишу пре свега о могућностима запослења, што је приказано на сликама 5. и 6.:

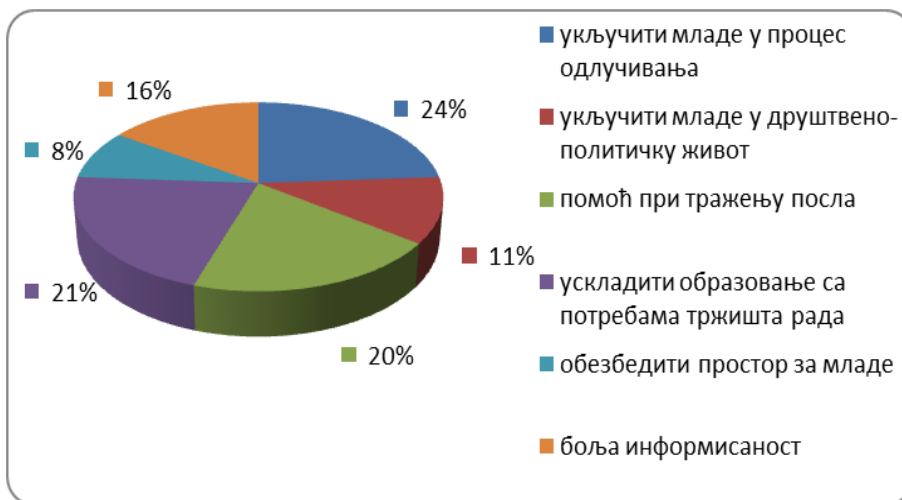
Слика 5. Млади узраста 20- 24 године

Слика 6. Млади узраста 13- 19 година

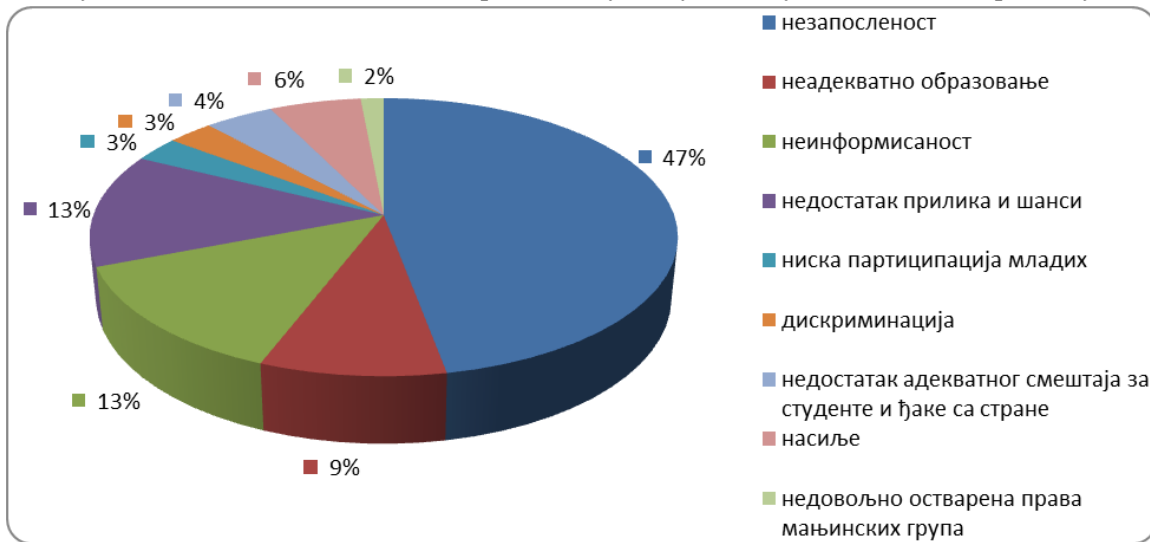
Из свега овога проистиче да је највећи проблем младих незапосленост, што су и они издвојили.

Слика 7. Млади сматрају да образовање није усклађено са потребама тржишта рада. Зато су се изјаснили да им је потребна помоћ у тражењу посла и желе да буду укључени у процесе доношења одлука које их се тичу.

Слика 8. Највећи број младих узроста 25 до 30 година сматра да је њихов највећи проблем немогућност запослења. Сви остали проблеми су заступљени у много мањем проценту.

Добијени резултати настали анализом анкета су омогућили да се препознају кључни проблеми и младих и институција које су одговорне за спровођење политике према младима:

1. **КАПАЦИТЕТИ** - изостанак мултисекторског приступа у планирању и реализаци програма за младе, буџетска издвајања за реализацију активности за младе не пружају могућности да се изађе у сусрет задовољењу грађанских, економских, социјалних, културних и других права.
2. **ПАРТИЦИПАЦИЈА МЛАДИХ** у јавном и политичком животу локалне заједнице је ниска. Узроци леже у:
  - недовољној информисаности младих о питањима од значаја за њихово активније укључивање у живот локалне заједнице, посебно, недовољној информисаност младих који имају потешкоћа са доступношћу информација;
  - недовољној укључености младих у припрему, реализацију, праћење и процену активности и програма за младе;
  - недовољној подршци младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерских улога и одговорности у заједници;
3. Млади у врло малој мери учествују у раду организација и институција, чак и оних које као свој предзнак имају назив " омладинске" или су по својој мисији усмерене ка младима. Скоро 50% младих нема апсолутно никакав контакт ни са једном од културних, спортских или других организација, ни у форми пасивног, а камоли активног чланства. То не говори само о исказаном неактивном ставу младих, већ и да се постојеће институције/организације не доживљавају као нешто у чему се тај активизам може потврдити.

4. И поред програма здравственог просвећивања, свест о ЗДРАВИМ СТИЛОВИМА ЖИВОТА НИЈЕ РАЗВИЈЕНА у довољној мери. Изостаје интезивнија подршка заједнице правилном психо-физичком развоју младих, континуиран рад на превенцији болести зависности, сексуално преносивих болести и ХИВа, менталних проблема у развојном добу и агресивног понашања и насиља.
5. И поред тога што је у граду Ужицу развијена мрежа ОБРАЗОВНИХ ИНСТИТУЦИЈА, млади препознају проблеме и у овој области. Кључни проблем је недостатак образовних профила који су усклађени са потребама тржишта рада. Поред тога, млади нису у довољној мери информисани и упознати са могућностима којима се кроз систем неформалног образовања стичу модерна знања и вештине, посебно оне којима ће се млади обучити за учешће на тржишту рада и/или развити способности за предузетништво. Концепт доживотног учења није усвојен код већине младих, тако да је њихово интересовање за постојеће програме неформалног образовања које реализују Канцеларија за младе, Омладински клуб и организације грађанског друштва ниско.
6. КАДА ЈЕ РЕЧ О ЗАПОШЉАВАЊУ, број младих који активно траже посао, а посебно број младих који су спремни да се преквалификују, доквалификују или започну сопствени посао је релативно низак. Изузетно је и мали број младих који би били спремни да започну сопствени посао и баве се предузетништвом (само 17% младих узраста 20-24 године, док је код старије групе узраста 25-30 година тај проценат већи и износи 30%). О томе говоре подаци НСЗ Филијале Ужице, али и подаци Регионалне развојне агенције и појединих НВОа које су организовале обуку за запошљавање/самозапошљавање младих.
7. Системи СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ МЛАДИХ захтевају интезивну подршку. Из године у годину број младих корисника социјалне заштите се увећава, иако је проценат њихове заступљености релативно мали у односу на укупну популацију. Велики проблем представља онај процента младих који се налазе у "сивој зони" сиромаштва и које је тешко евидентирати. Један од узрока овог великог проблема је висок проценат социјално изолованих младих, који услед недостатка услуга у заједници, немају могућности да затраже помоћ за решавање егзистенцијалних проблема. Такође, када је реч о безбедности младих, највећи број програма је усмерен на младе који су жртве насиља, а слабо се ради са младима који врше насиље, као и са починиоцима кривичних и прекршајних дела.
8. РЕГИОНАЛНА И МЕЂУНАРОДНА ИЗОЛОВАНОСТ – И поред тога што у Ужицу постоје две високошколске образовне институције (Висока пословно техничка школа струковних студија и Учитељски факултет) нису развијени програми који би омогућили повезивање младих на регионалном и на националном нивоу.

Горе наведени проблеми представљају кључне узроке великог процента миграција младих, а нарочито високообразованих људи, који за центар својих животних и радних средина бирају веће градове у Србији, али и у Европи и најчешће врло брзо прекидају социјалне везе са родним градом.

Локални акциони план за младе је као што је већ речено, усмерен на све младе узраста од 15 до 30 година старости, без обзира на пол, социјални и друштвени статус, као и национално, верско, политичко, сексуално и друго опредељење. Али ЈАП разликује и усмерава активности на различите групе младих, у складу са њиховим специфичним потребама и проблемима. Зато ће се активностима у оквиру Стратешког циља 4. - Обезбедити сталну подршку младима који се налазе у социјалним ризицима, превентивни програми посебно посветити појединим групама младих који имају фактор ризика за остваривање социјалних, економских, културних, политичких, женских и других права. У том смислу ЈАП посебно води рачуна о следећим групама:

1. Млади са инвалидитетом,
2. Млади без родитељског старања и из породица са поремећеним односима,
3. Млади студенти из сиромашних породица,
4. Млади из избеглих и интерно расељених породица,
5. Деца и млади у ризику од болести зависности,
6. Млади из рурални средина,
7. Младе мајке,
8. Млади у сукобу са законом.

У циљу јачања локалних капацитета за спровођење омладинске политике, посебна пажња ће бити посвећена младим људима удруженим у неформалне групе, удружења грађана, омладинске организације и клубове.

Градска управа, Савет за младе, Канцеларија за младе, Омладински клуб, као и ресорне институције и постојеће организације грађанског друштва су такође циљне групе ЈАПа за младе.

Одељак 6 СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

6.1 ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

Локалним акционим планом за младе дефинисано је десет стратешких циљева као жељених промењених стања када су у питању млади у областима од интереса за младе. Успешном реализацијом ЛАПa у наредних 5 година обезбедиће се:

- Повећан ниво активитета, предузетништва младих, као и континуирано унапређивање знања, вештина и компетенција ради брже интеграције у свет рада и управљања каријером;
- Унапређење кључних компетенција младих повећањем доступности, прилагођености и квалитета неформалног образовања младих и омладинског рада и унапређењем формалног образовања младих;
- Повећана прилагођеност, доступност, обим и обухват подршке друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености;
- Унапређење услова за развијање безбедносне културе младих;
- Унапређење здравља и благостања младих развојем здравих стилова живота;
- Повећана образовна, радна, културна и туристичка мобилност младих и међународна сарадња младих;
- Побољшана доступност, квалитет, релевантност и обим информација за младе;
- Поваћање активног учешћа младих у друштвеном, јавном и политичком животу, у свим процесима доношења одлука, њиховом спровођењу, надзору и унапређењу на свим нивоима уз обезбеђење интеграције перспективе младих у све јавне политике;
- Активно укључивање младих у активности и процесе одлучивања заштите животне средине и одрживог развоја;
- Повећање доступности, прилагођености и разноврсности културног садржаја и понуде младих и за младе и стварање услова за развој креативних потенцијала младих.

Табела 18. Стратешки циљеви и проблеми дефинисани у локалној заједници

Стратешки циљ	Проблеми
<p>Развити постојеће и успоставити нове капацитете за реализацију локалне омладинске политике</p>	<p>Недостатак информација о активностима и животу заједнице, службама и програмима за младе Незадовољене информативне потребе категорија младих који имају потешкоћа са доступношћу информација (језичке баријере, недоступност интернета, итд.) Низак ниво укључености младих у припреми, реализацији и евалуацији активности и програма за младе Недовољна подршка младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерских улога и одговорности у заједници Недовољно простора намењеног младима, постојећи простори нису адекватно уређени и опремљени; Недовољна финансијска подршка за иницијативе младих Недостатак међусекторске сарадње релевантних субјеката омладинске политике</p>
<p>Запошљавање и предузетништво младих</p>	<p>Недостатка средстава за активне мере запошљавања Образовни систем производи кадрове који нису тражени на тржишту рада Немогућност стицања радног искуства Непостојање стратегије решавања проблема незапослености на локалном нивоу Неадекватна информисаност младих о потенцијалним могућностима запошљавања по завршетку њиховог школовања, о програмима преквалификација као и о активним мерама запошљавања Непостојање програма за јачање предузетништва међу младима Незаинтересованост младих за предузетништво Ниска стопа активитета младих на тржишту рада Млади не поседују потребна практична знања, вештине и компетенције које су тражене на тржишту рада Недостатак функционалног, свеобухватног, квалитетног и одрживог система каријерног вођења и саветовања младих Присутна је корупција приликом запошљавања</p>
<p>Унапредити образовање младих и учинити га доступним и прилагођеним младима</p>	<p>Формално образовање: Застарели наставни методи и многи наставни програми Слаба сарадња између школа и привреде Образовни систем не пружа младима довољно простора за лични напредак и развој личности према сопственим потребама и интересовањима; ваннаставне активности су смањене и настава не садржи интегрисане садржаје, као ни везу праксом и потребама тржишта Недовољно препознавање надарених и талентованих</p>

	<p>ученика и студената, прилагођавање образовног система њиховим потребама и подршка развоју</p> <p>Неформално образовање:</p> <p>Ограничена је понуда организација које се баве неформалним образовањем</p> <p>Слаба сарадња између школа и организација које се баве статусом младих у друштву</p> <p>Волонтерски рад није развијен и цењен</p> <p>Млади су слабо информисани о могућностима и предностима неформалног образовања</p> <p>Животно образовање:</p> <p>Смањена покретљивост младих</p> <p>Недовољна повезаност – интеграција младих</p> <p>Усвајање негативних вредности и модела понашања.</p>
Обезбедити сталну подршку младима који се налазе у социјалним ризицима	<p>Континуирани пораст младих корисника социјалне заштите</p> <p>Недостатак адекватних услуга и програма како за превенцију тако и за подршку младима из социјално осетљивих категорија</p> <p>Доминација материјалних давања над ванинституционалним облицима заштите</p> <p>Повећан број малолетних починилаца прекршаја и кривичних дела</p> <p>Подршка младима у ризику од социјалне искључености није прилагођена потребама различитих категорија</p> <p>Неефикасна реализација постојећих мера подршке и ограничен обухват младих у ризику од социјалне искључености</p>
Унапредити услове за безбедан живот младих	<p>Присутност вршњачког насиља, насиља међу навијачким групама, насиља према ЛГБТ популацији, насиља у партнерским односима и према странцима, непоштовање људских и мањинских права и честа употреба оружја</p> <p>Не постоје адекватни програми за ресоцијализацију и реинтеграцију младих који су починиоци кривичних дела и прекршаја и жртава насилног понашања</p>
Чувати и унапређивати здравље младих, развијати здраве стилове живота	<p>Недовољно развијена свест о здравим стиловима живота и недостатка подршке правилном психофизичком развоју младих</p> <p>Непостојање организованог и континуираног рада на превенцији болести зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија), сексуално преносивих болести и HIV-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља</p> <p>Физичка неактивност</p> <p>Недостатак новчаних средстава</p>
Створити услове за активизам и активно учешће младих	<p>Недовољан број младих активиста</p> <p>Непостојање програма подршке студијским путовањима младих</p> <p>Правни и политички оквир не подстиче и не стимулише учешће и активизам младих, јер не ствара</p>

	<p>адекватне услове за остваривање омладинског учешћа и активизма. Не постоје у довољној мери ефикасни механизми за интегрисање омладинских перспектива у јавне политике, као ни механизми контроле, надзора и евалуације механизма и структура за учешће и активизам младих</p> <p>Правни оквир за волонтирање је неадекватан и не ствара стимулишући средину за остваривање друштвене функције волонтирања међу младима</p> <p>Недовољно истицање позитивних примера у медијима</p>
Обезбедити механизме путем којих су млади активно укључени у заштиту животне средине и промоцију одрживог развоја	<p>Млади су недовољно укључени у активности и доношење одлука у области животне средине</p> <p>Недовољна подршка програмима и непостојање подршке развоју организација за заштиту животне средине</p> <p>Млади немају довољно знања о животној средини нити развијену свест о значају животне средине и одрживог развоја</p>
Обезбедити бољу информисаност младих	<p>Недостатак ефикасније интерсекторске сарадње и јаснијег дефинисања улога различитих актера, која би допринела бољој реализацији активности, као и омогућила бољи приступ релевантним информацијама</p> <p>Ниска и неадекватна заступљеност садржаја за младе у медијима и низак ниво учешћа младих у њиховом креирању</p> <p>Недостатак могућности и знања за адекватан приступ новим технологијама и интернету</p> <p>Недостатак релевантних података о потребама, навикама и ставовима младих у свим областима</p>
Повећати доступност, прилагођеност и разноврсност културног садржаја и понуде младих и за младе	<p>Културна понуда не излази у сусрет интересовањима младих</p> <p>Учешће младих у креирању културне политике није развијено на одржив начин</p> <p>Подршка за креативно деловање младих и учешће у стварању културне понуде је недовољна и неадекватна</p> <p>Комуникација културних садржаја је неприлагођена младима</p> <p>Недовољна заинтересованост установа културе да културне садржаје понуде на територији сеоских МЗ</p>

Одељак 7

УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ

Национална стратегија за младе - Локални акциони план за младе града Ужица у потпуности је усклађен са Националном стратегијом за младе коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије.

Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, Стратегијом развоја образовања, Стратегијом развоја спорта у Републици Србији, Стратегијом превенције и заштите од дискриминације, Стратегијом каријерног вођења и саветовања и др., као и са одговарајућим међународним документима.

Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, град Ужице полази од општих стратешких циљева Националне стратегије, који су дефинисани на следећи начин:

1. Унапређена запошљивост младих,
2. Унапређене су кључне компетенције младих повећањем доступности, прилагођености и квалитета неформалног образовања младих и омладинског рада и унапређењем формалног образовања младих ,
3. Повећана је прилагођеност, доступност, обим и обухват подршке друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености,
4. Унапређени услови за развијање безбедносне културе младих,
5. Унапређено здравље и благостање младих развојем здравих стилова живота,
6. Млади активно учествују у друштвеном, јавном и политичком животу, у свим процесима доношења одлука, њиховом спровођењу, надзору и унапређењу на свим нивоима и перспективе младе се интегрисане у све јавне политике,
7. Млади су активно укључени у заштиту животне средине и промоцију одрживог развоја,
8. Побољшана доступност, квалитет, релевантност и обим информација за младе,
9. Повећана је образовна, радна, културна и туристичка мобилност младих и међународна сарадња младих,
10. Повећана је доступност, прилагођеност и разноврсност културног садржаја и понуде младих и за младе и створени услови за развој креативних потенцијала младих.

У току свог рада, Радна група за израду ЛАП-а дефинисала је стратешке правце у даљем развоју локалне омладинске политике, као и локалне приоритете у форми циљева, који су усклађени са наведеним принципима, вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, а од стране Министарства омладине и спорта.

Одељак 8

ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАПА И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА - ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ

Системско и благовремено праћење спровођења ЛАПa за младе као и стручна процена остварених резултата у том процесу, један је од кључних сегмената планског бављења локалном омладинском политиком.

У складу са препорукама Министарства омладине и спорта, процес ревизије ће обезбедити да се наведени механизми ефикасно спроведу и када је у питању ЛАП за младе града Ужица.

Процес ревизије ће се радити на крају сваке календарске године (у периоду октобар - децембар), и обезбедиће релевантне податке о реализованим активностима из ЛАПa као и о постигнутим резултатима у текућој години.

Како ЛАП за младе града Ужица садржи детаљне активности само за 2015. годину и пројекцију активности за преостале 4 године, процес ревизије ће обезбедити релевантне податке за детаљну израду плана активности за сваку следећу годину.

Табела 19. Процес израде и ревизије ЛАПa

Процес	Када се ради	Садржај	Производ
Процес планирања - израда ЛАПa за младе ¹	Једном у 5 година	(1) Даје стратешке правце развоја локалне омладинске политике за наредних 5 година. (2) Детаљан план активности за прву годину спровођења ЛАПa (3) Пројекцију активности за преостале 4 године ЛАПa	ЛАП за младе
Процес ревизије ²	Сваке године	(1) Подаци о реализованим активностима наведеним у ЛАПу (2) Подаци о оствареним резултатима у процесу спровођења ЛАПa (3) Детаљан план активности за наредну годину (ГОП) базиран на прикупљеним подацима и постављеним циљевима у ЛАПу * процес ревизије није могућ без предходно усвојеног и имплементираног ЛАПa	Годишњи оперативан план за наредну годину

ЛАП за младе града Ужица почиње са имплементацијом у 2015. години, прва ревизија ће бити спроведена крајем 2015. године.

¹ Према приручнику – "Приручник за израду локалног акционог плана за младе – ЛАПa"

² Према приручнику – "ЛАП за младе – процес ревизије"

Анекс 1 Годишњи план активности за 2015. годину

Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/институције /организације	Учесници	Укупно
Стратешки циљ 1. Развити постојеће и успоставити нове капацитете за реализацију локалне омладинске политике						
Израда и усвајање програма рада Савета за младе као и Правилник рада	Март 2015.	Усвојен Правилник и План рада Савета за младе	Правилник рада План рада Савета за младе	Савет за младе	Градска управа Канцеларија за младе	
Израда и усвајање протокола о сарадњи Савета за младе са ресорним институцијама, невладиним организацијама и медијима	Јул 2015.	Успостављени институционализовани међусекторски механизми сарадње	Број усвојених протокола	Савет за младе	Ресорне институције НВО Медији	
Подићи ниво видљивости рада Омладинског клуба	2015.	Подигнут ниво видљивости рада Омладинског клуба	Број медијских прилога о Омладинском клубу Број младих који користе услуге Омладинског клуба Број презентација Омладинског клуба у школама	Омладински клуб	Градски културни центар Градска управа	
Реализација јавних догађаја од значаја за повећање учешћа младих у јавном и политичком животу	2015.	Подигнут ниво информисаности младих Подигнут ниво грађанског учешћа у дефинисању и реализацији омладинске политике	Број организованих ок.столова Број учесника Број уличних акција и осталих јавних дешавања Број учесника	Савет за младе Канцеларија за младе Омладински клуб НВО	Ресорне институције Медији	

Обезбеђивање механизма који омогућују младима да учествују у креирању, праћењу и оцени програма за младе	2015.	Млади учествују у креирању, праћењу и оцени програма за младе Млади су већински чланови Савета за младе	Број спроведених програма које су директно иницирали млади Број младих који су упознати са омладинским програмима Број младих који су чланови Савета за младе	Град Ужице Канцеларија за младе	Омладински клуб Медији НВО	
Расписивање конкурса за омладинске пројекте и пружање финансијске подршке удружењима младих и удружењима за младе за спровођење омладинске политике	Март 2015.	Издвојена средства из градског буџета за конкурс за омладинске пројекте Годишње се најмање једном расписује конкурс за омладинске пројекте	Висина средстава које је град извојио за конкурс за омладинске пројекте Број удружења која су конкурисала Број одобрених пројеката	Град Ужице	Канцеларија за младе НВО Медији	
Стратешки циљ 2. Запошљавање и предузетништво младих						
Реализација обука за активно тражење посла и обука за samozapošljavanje и развој предузетништва младих	2015.	Ојачани капацитети младих за активно учешће на тржишту рада	Број обука које су реализоване Број младих учесника обука Висина средстава националних и међународних фондова за реализацију програма подршке	НСЗ Филијала Ужице НВО Регионална развојна агенција	Савет за младе Канцеларија за младе	
Реализација програма јавних радова који ће омогућити повећање запослености младих	Април 2015.	Повећана запосленост младих без или са нижим степеном обаразовања	Број младих који су запослени у оквиру програма јавних радова Број одобрених пројеката јавних радова	НСЗ Филијала Ужице	Савет за младе Канцеларија за младе НВО Јавне установе и предузећа Студентска задруга «Одеса»	

Подршка запошљавању младих у оквиру Бизнис инкубатора	2015.	Младима пружена могућност да под повољним условима започну сопствени посао	Број младих корисника бизнис инкубатора Висина средстава обезбеђених за подршку	Бизнис инкубатор Град Ужице	НСЗ Филијала Ужице	
Успостављање механизма за волонтирање, хонорарно ангажовање младих и програм Стручне праксе	2015.	Стицање практичних знања и вештина Повећано радно ангажовање и запосленост младих Створени услови за стицање социјалног капитала младих	Број предузећа/ институција у којима је успостављена пракса Број младих који су волонтирали у предузећима/ установама Број хонорарно ангажованих младих Број омладинских задруга	Град Ужице Јавне установе и предузећа Савет за младе	НСЗ НВО Медији Студентски и ђачки парламенти Омладински клуб Канцеларија за младе Савет за запошљавање МОС	
Обезбеђивање финансијских средстава за подстицање омладинског предузетништва	Септембар 2015.	Развијени механизми за финансијску подршку младима који покрећу свој бизнис Обезбеђена финансијска средства за подстицај samozапосљавању	Висина средстава локалних, националних и међународних фондова за реализацију програма подршке Број обезбеђених пакета подршке Број младих који су се samozапослили Број младих који су започели сопствени посао Број младих пољопривредника	НСЗ Град Ужице Савет за запошљавање Савет за младе	Канцеларија за младе Омладински клуб Образовне институције Медији Савет за запошљавање Привредна комора	
Стратешки циљ 3. Унапредити образовање младих и учинити га доступним и прилагођеним младима						
Прилагођавање формалног образовања различитим групама младих	2015.	Наставни садржаји и наставни методи су прилагођене различитим групама младих Образовне методе прате технолошки развој	Број урађених индивидуалних образовних планова	Школе	НСЗ РЦУ Школска управа	

Обезбеђивање услуге персоналних асистената за младе особе са инвалидитетом	Март-септембар 2015.	Обезбеђена су финансијска средства за ангажовање персоналних асистената Ангажовани су стручни персонални асистенти за рад са младима са инвалидитетом	Висина финансијских средстава извојених за ангажовање персоналних асистената Број ангажованих персоналних асистената Број младих којима је пружена услуга персоналне асистенције	Град Ужице Школска управа	НВО Школе Канцеларија за младе	
Реализација програма обука у оквиру система неформалног образовања	2015.	Млади активно укључени у програме неформалног образовања Млади узели активно учешће у програмима као вршњачи едукатори Учење и знање усвојени као вредности	Број програма неформалног образовања Број учесника у програмима Број едукованих вршњачких едукатора	НВО Школе	Савет за младе КЗМ	
Стипендирање талентованих средњошколаца и студената	2015.	Пружена финансијска подршка талентованим ученицима и студентима	Висина буџетских издвајања за стипендирање Број додељених стипендија	Град Ужице	Школе	
Пружање подршке младима који желе да наставе са школовањем након средње школе	Април-септембар 2015.	Организована је бесплатна припремна настава за младе који желе да упишу факултет Млади су припремљени за полагање пријемних испита на факултетима	Број младих који похађају припремну наставу за упис на факултет Број часова припремне наставе Број предмета припремне наставе	Школе Омладински клуб	Град Ужице Канцеларија за младе	
Стратешки циљ 4. Обезбедити сталну подршку младима који се налазе у социјалним ризицима						
Успостављање међусекторске сарадње између ресорних институција	2015.	Обједињени и усклађени постојећи ресурси, циљеви и програми ресорних институција	Број одржаних састанака Број заједничких активности Број иницираних и реализованих пројеката у области социјалне политике за младе	Савет за младе Савет за социјалну заштиту	НВО Школе Канцеларија за младе	

Обезбеђивање финансијских олакшица за младе из сиромашних породица, младе без родитељског старања, младе из руралних средина...	2015.	Обезбеђена су финансијска средства за финансијске олакшице за младе Успостављен систем попушта за младе из рањивих група	Висина средстава обезбеђених за олакшице за младе Број предузећа и установа који пружа попусте младима из рањивих група	Град Ужице НВО Привредни сектор	Омладински клуб Школе	
Спровођење програма који имају за циљ развијање толеранције на различитости и превенцију дискриминације, нетолеранције и ризичних облика понашања	2015.	Подигнут ниво толеранције и различитости Препознати капацитети младих	Број реализованих програма Број младих учесника програма	МУП Центар за социјални рад НВО Школе	Канцеларија за младе Омладински клуб	
Успоставити рад Саветовалишта за брачне и предбрачне односе	2015.	Омогућена подршка младим породицама	Број породица које су затражиле услуге саветовалишта Број младих који су се обратили за савет	ЦСР Дом здравља	Град Ужице Савет за младе	
Стратешки циљ 5. Унапредити услове за безбедан живот младих						
Спровођење кампања за промоцију безбедносне културе	2015.	Повећана свест о аспектима безбедносне културе код младих Повећања свест младих о ризицима у саобраћају и начинима да се они избегну	Број кампања о безбедносној вожњи % смањења саобраћајних удеса	МУП Школе	НВО	
Реализација вежби поступања у кризним ситуацијама	Мај и септембар 2015.	Млади активно укључени и обучени за реаговање у ванредним ситуацијама	Број школа које су реализовале вежбе реаговања у кризним ситуацијама Број младих које су учествовали у вежбама за реаговање у ванредним ситуацијама	МУП Школе	Ватрогасна друштва	
Реализација едукативних посета представника полиције и војске средњим школама, као и средњошколаца организационим јединицама за безбедност	Април, мај, октобар 2015.	Средњошколска омладина је упозната са значајем, улогом и функцијом сектора безбедности у друштву	Број школа укључених у едукативне посете МУПу и војци Број ученика који су узели учешће	МУП Школе	Медији	

Спровођење медијских кампања за промоцију безбедног радног окружења младих	2015.	Успостављен ситем информисања у обалсти безбедности и здравља на раду, ради евиденција повреда на раду, професионалних болести, мобинга и др. Развијена свест и подигнут ниво знања младих и њихових послодвациа о безбедности и здрављу на раду	Број одржаних промотивних и медјских активности намењених младима и послодавцима о значају безбедног и здравог радног окружења Број одржаних предавања за младе и послодавце о безбедности и здрављу на раду Број ТВ емисије, радио емисија и чланака у локаним медијима	Савет за младе КЗМ Локални савет за запошљавање	Привредна комора удружење предузетника медији НВО	
Спровођење програма рада са младима који су учиниоци кривичних дела и прекршаја, уз побољшану заштиту младих који су жртве насиља	2015.	Смањено насиље које врше млади и смањено насиље на штету младих Спроведени програми развоја вештина ненасилног решавања конфликта	Број спроведених програма рада са младима који су починиоци кривичних дела Број младих који су починиоци кривичних дела Стопа смањења броја случајева вршњачког насиља Број одржаних радионица и предавања, као и број учесника на теме толеранције, недискриминације и ненасиља	МУП Правосуђе ДС НВО Центар за социјални рад	Образовне институције Град Ужице Савет за младе	
Стратешки циљ 6. Чувати и унапређивати здравље младих, развијати здраве стилове живота						
Реализација кампање за промоцију здравих стилова живота	2015.	Развијен систем акредитованих програма посвећених промоцији здравља за млади и др. који су у контакту са младима	Број акредитованих програма Број младих који су уезли учешће у програмима као и број младих који су едуквани за вршњачке едукаторе	Савет за младе НВО КЗМ Ресроне институције Дом здравља, ЗЗЈЗ	Град Ужице МОС Министарство здравља Међународни партнери	

Реализација програма за очување менталног и репродуктивног здравља младих	2015.	Млади информисани о могућностима превенције нежељене трудноће и хроничних поремећаја репродуктивног здравља, Развијени институционални капацитети за примену програма психолошке подршке младима	Број публикованих и дистрибуираних информатора о могућностима превенције нежељене трудноће и хроничних поремећаја репродуктивног и менталног здравља Резултти анализе пореба за психолошком подршком Број програма реализованих програма реализованих у циљу унапређења репродуктивног и менталног здравља младих, укључујући и програме превенције употребе ПАС	Савет за младе НВО КЗМ Дом здравља Завод за јавно здравље	Град Ужице МОС Министарство здравља Међународни партнери Школска управа Школе Регионални центар за образовање просветних радника	
Пружање подршке и давање подстицаја раду спортских секција у школама и другим ваннаставним спортским и рекреативним активностима	2015.	Млади су информисани о редовним физичким активностима у функцији здравља Повећана је доступност јавних вежбаљих на отвореном и спортских терена Повећана понуда спортских секција у школама Све већи број младих се рекреативно бави спортом	Број спортских секција у школама Број доступних јавних вежбаљих и спортских терена Развијен систем школских спортских такмичења Број младих који се баве спортом	Спортски савез Спортска удружења Образовне институције	Савет за младе ДЗ Завод за јавно здравље КУД-ови Град Ужице	
Стратешки циљ 7. Створати услове за активизам и активно учење младих у животу у заједници						
Континуиране активности везане за промоцију волонтеризма	2015.	Повећан број волонтера у постојећим волонтерским мрежама Инициране/формиране нове волонтерске мреже	Број промотивних активности Број волонтера Број волонтерских мрежа Број волонтерских акција	КЗМ Црвени крст НВО	Савет за младе Ресорне институције Ђачки парламенти	

Обезбеђивање механизма за пружање финансијске подршке неформалним групама младих за реализацију њихових активности	Март-децембар 2015.	Издвојена су финансијска средства којима се пружа подршка неформалним групама младих (секцијама, парламентима и сл.) за реализацију њихових акција	Број поднетих и подржаних захтева од стране неформалних група младих за финансирање акција Број неформалних група младих које су конкурисале за средства Број спроведених акција неформалних група Медијска праћеност акција	Град Ужице	Канцеларија за младе Омладински клуб Градски културни центар Школе НВО Медији	
Оснаживање удружења младих и неформалних група младих за писање и спровођење пројеката	Април-октобар 2015.	Млади су оснажени да самосталну пишу и спроводе пројекте и организују активности	Број спроведених обука из пројектног менаџмента Број младих који су похађали обуке Број пројеката које су реализовали млади	Град Ужице Канцеларија за младе Омладински клуб РРА Златибор	НВО Медији Образовне институције	
Стратешки циљ 8. Обезбедити механизме путем којих су млади активно укључени у заштиту животне средине и промоцију одрживог развоја						
Спровођење програма којима се млади информишу, обучавају и подстичу да буду носиоци заштите животне средине	2015.	Представници младих су чланови Савета за екологију Спроведене обуке за вршњачке едукаторе за заштиту и унапређење животне средине и одрживог развоја Млади су носиоци промоције заштите животне средине Млади су информисани о ризику по здравље, начинима превенције и отклањања штетних последица	Број младих чланова Савета за екологију Број спроведених обука за вршњачке едукаторе Број вршњачких едукатора Број обука и предавања које су реализовали млади	НВО Савет за екологију	Савет за младе Еко фонд Србија шуме Медији	
Обезбеђивање финансијске подршке за спровођење омладинских акција заштите животне средине	Март-октобар 2015.	Млади организовано спроводе акције пошумљавања, чишћења, отклањања дивљих депонија	Број омладинских еколошких акција Број младих који су организовали и учествовали у еколошким акцијама	НВО Савет за екологију Град Ужице	Савет за младе Еко фонд Србија шуме	

			Број еколошких удружења и њихових акција			
Стратешки циљ 9. Обезбедити бољу информисаност младих						
Реализовање јавних догађаја који имају за циљ упознавање младих са каналима комуникације и начинима за проналажење релевантних информација	2015.	Реализована предавања, обуке, тренинзи и сл. На теме канала комуникације, савременим изворима информисања, безбедности на интернету Млади знају када и како да пронађу жељене информације Млади су информисани о дешавањима у граду	Број реализованих предавања, обука... Број младих који су прошли обуке Број младих који користе савремене канале комуникације	Канцеларија за младе Омладински клуб Школе	Медији НВО	
Креирање интернет сајта који ће објављивати информације из града релевантне за младе	Септембар 2015.	Креиран интернет сајт посвећен младима и темама које се њих тичу	Број посета сајту Број објава на сајту Пристапачност сајта	Град Ужице Савет за младе	Канцеларија за младе Омладински клуб Школе Медији НВО	
Реализација адекватних емисија и програма за младе на локалним медијима, у чијој припреми учествују сами млади	Септембар-децембар 2015.	На локалним медијима се пуштају емисије и програми за младе Млади учествују у избору и креирању медијског програма Креирана је омладинска редакција	Број емисија за младе на локалним медијима Број програма за младе Број младих који је учествовао у креирању емисија за младе Гледаност емисија за младе	Медији	Савет за младе Школе Омладински клуб	
Стратешки циљ 10. Повећати доступност, прилагођеност и разноврсност културног садржаја и понуде младих и за младе						
Пружање подршке пројектима који реализују млади у областима културе (музика, филм, сликарство, позориште, књижевност, примењене уметности и сл.)	Март-децембар 2015.	Повећан ниво учешћа младих у креирању културне политике	Број реализованих активности Број младих који су узели учешће у активностима Број корисника програма	НВО Ђачки парламенти Црвени крст Појединци	Град Ужице	

Промовисање културних вредности кроз медијске кампање, установе и школе	2015.	Подржано је оснивање и рад креативних/ културних клубова (секција) у образовним институцијама и секција у школама Подржана је реализација културног програма на локалним медијима	Број емисија посвећених култури на локалним медијима Број драмских, ликовних, музичких, рецитаторских... секција у школама	Медији Школе НВО Установе културе Омладински клуб	Канцеларија за младе Савет за младе	
Успостављање механизма који ће учинити културне догађаје доступније младима	2015.	Обезбеђене финансијске повластице за младе који желе да посећују културне догађаје (попусти у цени карти, улазница, чланарине и сл.) Информације о догађајима доступне младима Објекти у којима се дешавају културна дешавања су доступни младима	Број младих који су посетиоци културних дешавања Висина финансијских средстава издвојених за повластице за младе	Град Ужице Установе културе	Омладински клуб Канцеларија за младе Савет за младе	

Анекс 2

Пројекција активности за период 2015 - 2019. године

Стратешки циљ 1. Развити постојеће и успоставити нове капацитете за реализацију локалне омладинске политике

Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/институције/организације	Учесници	Укупно
1.1. Обезбедити одрживе механизме за ефикасно функционисање Савета за младе	2015-2019.	Доносиоци одлука упознати са активностима и резултима Савета Структура чланова Савета ојачана учешћем представника ресорних институција Припремљен и усвојен Пословник о раду Савета Припремљен и усвојен План рада савета и стратегија комуникације савета са окружењем Чланови Савета обучени и активно укључени у имплементацију и мониторинг ЛАП-а Савет је постао стално скупштинско тело	Број пројекта за младе који су израђени Број пројеката који су реализовани Број чланова Скупштине који су упознати са радом Савета Број представника институција који су узели учешће у раду Савета Одлука о формирању Савета као сталног радног тела Скупштине	Градска управа Локална Канцеларија за младе Савет за младе	ресорне институције НВО медији Скупштина Града	
1.2. Успоставити одржив и транспарентан механизам за пружање подршке, праћење и процену програма и услуга за младе, пружених од стране приватног, јавног и сектора грађанског друштва	2015-2019.	Обезбеђена финансијска средства за реализацију омладинских пројеката у складу са приоритетима дефинисаних стратегијом Развијена мрежа омладинских иницијатива	Висина средстава буџета града обезбеђена за реализацију пројеката Број пројеката који су поднети на конкурс Број одобрених пројеката Број и структура подносиоца пројеката Број новооснованих НВО	Град Ужице	Канцеларија за младе Ресорне институције НВО Приватни сектор Медији	

1.3. Укључити младе у процесе доношења одлука, изграде и имплементације развојних програма	2015-2019.	Млади упознати са функционисањем јавног сектора у локалној заједници	Број ученика, учесника посета Број јавних предузећа и установа које су организовале посете	Градска управа Савет за младе	Јавна предузећа и установе, Школе, НВО Медији	
	2015-2019.	Представници младих укључени у локалне тимове за израду, имплементацију, мониторинг и евалуацију пројеката	Број младих укључених у тимове Број формираних пројектних тимова Број пројеката у којима су млади узели учешће	Градска управа Савет за младе КЗМ	Бачки парламенти Ресорне институције НВО	
		Представници младих укључени у рад тела Скупштине (Савети) Обезбеђена тзв. „столица за младе“ у Скупштини	Број младих који су чланови Савета Број седница Скупштине на којима је присуствовао представник младих	Градска управа Савет за младе КЗМ	Бачки парламенти Ресорне институције НВО	
Стратешки циљ 2. Унапредити запошљивост младих						
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/институције/организације	Учесници	Укупно
2.1. Обезбедити веће учешће младих у мерама и програмима активне политике запошљавања	2015-2019.	Ојачани капацитети младих за активно учешће на тржишту рада	Број мера активне политике запошљавања у којима су учествовали млади –програми преквалификације и доквалификације, стручна пракса, програми запошљавања и самозапошљавања -Висина средстава Националних, локалних и међународних фондова за реализацију програма подршке Број младих који су узели учешће у мерама и програмима активне политике запошљавања	НСЗ филијала Ужице Савет за запошљавање НВО	Град Ужице НСЗ Канцеларија за младе Медији	

			-Број информативног материјала о мерама и програмима активне политике запошљавања на локалним медијима			
2.2. Побољшати информисаност на нивоу заједнице о могућностима запослења и коришћењу подстицајних и кредитних средстава за запошљавање и samozaposлење	2015-2019.	Повећан ниво информисаности младих о могућностима за запослење и samozaposлење	% повећања запослености младих Број одобрених кредита за младе који започињу посао Број обезбеђених програма подршке за започињање сопственог посла Број информативног материјала припремљеног и дистрибуираног	НСЗ филијала Ужице Савет за младе НВО	Ресорне институције Образовне институције РЦУ Град Ужице Савет за запошљавање Омладински клуб	
2.3. Омогућити подстицајне услове за развој samozaposлавања и предузетништва младих у свим срединама	2015-2019.	Развијени механизми за финансијску подршку младима који покрећу свој бизнис	Висина средстава локалних, националних и међународних фондова за реализацију програма подршке Број обезбеђених пакета подршке Број младих који су се samozaposлили Број младих који су започели сопствени посао Број младих пољопривредника	НСЗ Град Ужице Савет за запошљавање Савет за младе	Канцеларија за младе Омладински клуб Образовне институције Медији Савет за запошљавање Привредна комора	
	2015-2019.	Организоване формалне и неформалне обуке о предузетништву и спроведене праксе	Број спроведених обука Број младих којима је пружена подршка путем обука о предузетништву	НСЗ Град Ужице Омладински клуб Образовне установе	Канцеларија за младе Образовне институције НВО Савет за запошљавање	
	2015-2019.	Развијени одрживи програми подршке младима који су се одлучили на samozaposлавање Менторинг програм за младе предузетнике	Број и структура програма подршке младим предузетницима Број младих којима је пружена подршка Број младих који су обухваћени програмом	Град Ужице Бизнис инкубатор НСЗ	Канцеларија за младе Образовне институције Медији НВО Савет за	

			менторинга		запошљавање Привредна комора	
	2015- 2019.	Развијени механизми за подршку младима на селу (који се баве пољопривредом, сеоским туризмом и сл.)	Број спроведених обука за младе пољопривреднике Висина финансијских средстава која се издвајају за подстицајне мере за младе пољопривреднике Број младих који се баве сеоским туризмом	Град Ужице Привредна комора РРА	НСЗ НВО Савет за запошљавање Савет за младе НВО	
2.4. Укључити младе у програме јавних радова	2015- 2019.	Повећана запосленост младих, посебно особа са инвалидитетом Развијена пракса јавних радова Квалитетни програми јавних радова	Број програма јавних радова Број младих укључених у програм јавних радова	НВО Јавне установе и предузећа	НСЗ Министарство финансија Савет за младе Савет за запошљавање Министарство надлежно за рад и социјалну политику	
2.5. Успоставити механизме за волонтирање, хонорарно ангажовање младих и програм Стручне праксе	2015- 2019.	Стицање практичних знања и вештина Повећано радно ангажовање и запосленост младих Створени услови за стицање социјалног капитала младих	Број предузећа/ институција у којима је успостављена пракса Број младих који су волонтирали у предузећима/установама Број хонорарно ангажованих младих Број омладинских задруга	Град Ужице Јавне установе и предузећа Савет за младе	НСЗ НВО Медији Студентски и ђачки парламенти Омладински клуб Канцеларија за младе Савет за запошљавање МОС	
2.6. Развити функционалан и одржив систем каријерног вођења и саветовања младих	2015- 2019.	Успостављени центри за каријерно вођење и саветовање при школамаи у НСЗ Обезбеђени капацитети за функционисање каријерног инфо кутка при КЗМ Организовани програми и обуке за стицање преносивих вештина Организовани сајмова образовања	Број младих корисника каријерног инфокутка Број младих који су прошли радионице Број младих који су прошли обуке за преносиве вештине Број младих корисника центара за каријерно	Канцеларија за младе НСЗ Образовне институције	Омладински клуб Савет за младе ГИЗ	

		и професионалне оријентације Промовисани сајтови за каријерно вођење и саветовање Креиран и дистрибуиран инфо материјала о каријерном вођењу и саветовању Спроведене радионице са младима о каријерном вођењу	вођење и саветовање Број Сајмова професионалне оријентације Број промо материјала о каријерном вођењу и саветовању			
Стратешки циљ 3. Унапредити образовање младих и учинити га доступним и прилагођеним младима						
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/ институције /организације	Учесници	Укупно
3.1. Креирати образовање доступно и прилагођено свим младима, а посебно онима из осетљивих друштвених група	2015-2019.	Наставне јединице формалног образовања су прилагођене различитим групама младих Образовне институције су приступачне младима са инвалидитетом Млади из осетљивих група су прихваћени од стране својих вршњака и професора План рада школа прати потребе развоја савременог друштва Развијена мрежа вршњачке подршке кроз ђачке и студентске организације, удружења младих и за младе (менторство, вршњачка асистенција) Развијени програми рада са родитељима	Број постављених рампи, лифтова, прилагођених тоалета и сл. у школама Број ђака у инклузији Број младих којима су обезбеђене финансијске олакшице, како би им образовање било доступније Број вршњачких асистената	Град Ужице Министарство надлежно за образовање Образовне институције	Савет за младе	
	2015-2019.	Обезбедити финансијске олакшице за ђаке и студенте који су са села и/или из сиромашних породица Реновиране су и опремљене сеоске школе	Број ђака у сеоским школама Финансијска средства издвојена за су/финансирање превоза ученика из руралних	Град Ужице Министарство надлежно за образовање Образовне институције	Савет за младе Министарство задужено за социјалну политику, Мин. задужено	

		Обезбедити превоз за ђаке у сеоским школама Обнављање библиотека и спортских терена у сеоским школама	средина Књижни фонд библиотека у сеоским школама Стопа осипања младих из образовања	Савет за социјану политику	заомладину	
3.2. Стално усклађивати систем образовања и обука са садашњим и пројектованим захтевима тржишта рада	2015-2019.	Успостављен одржив ниво комуникације између представника привреде, јавног сектора и образовних институција (формалних и неформалних)	Број нових образовних профила Број обука преквалификације и доквалификације Број ученика и број полазника обука Повећање % запослености младих	НСЗ Образовне институције НВО Савет за запошљавање Привредни сектор	Град Ужице Савет за младе Омладински клуб Канцеларија за младе Министарство задужено за запошљавање	
3.3. Обезбедити квалитетније образовање	2015-2019.	Уведене су интерактивне методе учења Већа је стопа примењивости научених садржаја Просветни радници се константно обучавају и усавршавају за рад Прати се примена научених знања запослених у образовању Младима су активно укључени у развоју и примени методологије и система мерења ефеката стручног усавршавања наставника и сарадника		Образовне институције НВО Савет за младе РЦУ	Град Ужице Канцеларија за младе Министарство задужено за образовање	
3.4. Реализовати активности од значаја за успостављање механизма за партиципацију младих у процесима одлучивања у формалном и неформалном образовању	2015-2019.	Развијена мрежа вршњачких едукатора	Број вршњачких едукатора Број реализованих обука за вршњачке едукаторе Број обука које су реализовали вршњачки едукатори Број пројеката који су реализовани	НВО Омладински клуб Канцеларија за младе	Град Ужице Образовне институције	
3.5. Креирати програме за подстицање и вредновање изузетних потенцијала и постигнућа младих	2015-2019.	Креирани програми који омогућавају развој специфичних интересовања, креативност и истраживање Успотавлени одрживи механизми подшке младим талентима	Број младих који су поднели захтев за стипендирањем Број младих који су остварили право на стипендије Број младих који су узели учешће на конкурсима за	Министарство надлежно за образовање Град Ужице	Министарство надлежно за омладину Канцеларија за младе Савет за младе	

			доделу успостављене награде Број учешћа на такмичењима у земљи и иностранству			
3.6. Промовисати неформално образовање и принцип доживотног учења	2015-2019.	Млади су упознати и активно укључени у програме неформалног образовања и као корисници и као пружаоци Учење и знање усвојени као вредности	Број програма неформалног образовања Број учесника у програмима Информисаност младих о могућностима и начинима неформалног образовања	НВО Канцеларија за младе Омладински клуб	Савет за младе Град Ужице Образовне институције Установе културе и спорта	
	2015-2019	Млади су упознати са значајем и укључују су у програме неформалног образовања како би стицали компетенције и вештине ради лакшег запошљања	Број програма неформалног образовања Број учесника у програмима	НВО Канцеларија за младе Омладински клуб	Савет за младе Град Ужице Образовне институције Установе културе и спорта	
	2015-2019.	Млади су укључени у програме неформалног образовања ради квалитетнијег провођења слободног времена	Број програма неформалног образовања Број учесника у програмима	НВО Канцеларија за младе Омладински клуб	Савет за младе Град Ужице Образовне институције Установе културе и спорта	

Стратешки циљ 4. Обезбедити сталну подршку младима који се налазе у социјалним ризицима

<i>Активности</i>	<i>Рокови</i>	<i>Очекивани резултат</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Носиоци</i>		<i>Потребна финансијска средства</i>
				<i>Надлежни органи/ институције/ организације</i>	<i>Учесници</i>	<i>Укупно</i>
4.1. Пужати подршку програмима који имају за циљ развијање толеранције на различитости и препознавање капацитета младих из осетљивих друштвених група	2015-2019	Повећана је информисаност јавности а пре свега младих, о правима, положају, потребама и могућностима младих из осетљивих друштвених група	Број реализованих програма и активности усмерених на развој толеранције на различитост међу младима Број реализованих програма	Град Ужице Савет за младе Савет за социјалну политику Центар за социјални рад	Образовне институције НВО Медији	

			<p>едукације запослених у јавном сектору о правима и могућностима младих из осетљивих група</p> <p>Теме које се односе на осетљиве друштвене групе саставни су део наставног градива " Грађанско васпитање"</p> <p>Број младих укључених у програме</p> <p>Број младих из осетљивих друштвених група који су узели учешће у програмима</p> <p>Број НВО које се баве младима из осетљивих група</p>	МУП		
4.2. Успоставити континуитет функционалне међусекторске сарадње, како би се обезбедио целовит приступ у процени и задовољавању потреба младих из осетљивих друштвених група	2015-2019	Успостављена ефикасна сарадња Савета за социјалну политику са радом Савета за младе Успостављена ефикасна сарадња међу институцијама	Број састанака савета Број заједничких одлука Број потписаних меморандума о сарадњи Број партнерски спроведених активности	Град Ужице Савет за младе Савет за социјалну политику Центар за социјални рад МУП НВО	Канцеларија за младе Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Омладински клуб	
4.3. Обезбедити одрживост постојећих и развој нових социјалних услуга за младе	2015-2019.	Развијена мрежа социјалних услуга у заједници којима се излази у сусрет приоритетним потребама младих који се налазе у социјалним ризицима Промена досадашње праксе материјалних давања у корист развоја социјалних ванинституционалних услуга за младе	Број успостављених услуга Број програма којима су инициране услуге Број нових социјалних услуга Број корисника услуга Висина буџетских издвајања за услуге Број успостављених сервиса за саветовање и психолошку подршку младих у ризику	Град Ужице НВО ЦСР ДЗ	Савет за младе Савет за социјалну политику	

4.4. Укључити младе из осељивих група у активан и продуктиван живот у заједници	2015-2019.	Развијени модели подршке младима којима се превенира настанак социјалних ризика	Број успостављених услуга Број програма којима су инициране услуге Број корисника услуга Висина буџетских издвајања за услуге	Град Ужице НВО ЦСР МУП	Савет за младе Савет за социјалну политику	
---	------------	---	--	---------------------------------	---	--

Стратешки циљ 5. Унапредити услове за безбедан живот младих

Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатори	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/ институције/ организације	Учесници	Укупно
5.1. Обезбедити механизам за синхронизацију рада установа и институција које се баве унапређењем услова за безбедан живот младих	2015-2019.	Утврђена листа заинтересованих страна и начин њиховог ангажовања према природи безбедносних проблема младих у локалној заједници Створена партнерства и мреже између институција на локалу	Број партнерстава међу институцијама Број потписаних меморандума о сарадњи Број заједнички спроведених акција	Јавне установе и институције Град Ужице Савет за младе Савет за социјалну политику	Канцеларија за младе НВО Медији	
5.2. Успоставити свеобухватно и континуирано образовање младих о безбедносним изазовима, ризицима, претњама и безбедном понашању у различитим животним окружењима и ситуацијама	2015-2019.	Развијени програми социјалних и емоционалних вештина који смањују ризична понашања У ваншколске, редовне школске и активности неформалног образовања уведени облици рада који помажу младима да стекну знања, вештине и способности из области безбедности Повећана свест о аспектима безбедносне културе међу младима	Број реализованих радионица, предавања, јавних трибина, показних вежби и сл. на теме безбедносне културе у оквирима формалног и неформалног образовања Број младих укључених у активности Број школа укључених у активности	НВО Канцеларија за младе Омладински клуб Образовне институције МУП Црвени крст ДЗ Завод за јавно здравље	Град Ужице Центар за социјални рад Савет за младе	
5.3. Организовати и спроводити кампање које промовишу безбедан живот младих	2015-2019.	Медијске капање ради указивање на безбедносну културу Реализоване образовне и информативне емисије о	Број спроведених кампања Број реализованих емисија Број реализованих промотивних активности % младих који су	НВО Медији Омладински клуб Образовне	Канцеларија за младе Град Ужице Савет за младе	

		социокултурним, верским и другим различитостима Дефинисане смернице и препоруке за садржаје који ће обогатити наставне програме Повећана свест о аспектима безбедносне културе међу младима	информисани о безбедности	институције Јавне установе и институције		
5.4. Развити и примењивати нове програме обуке и стручног усавршавања за рад са младима	2015-2019.	Развијени програми обуке за вршњачко менторство Млади активно укључени у креирање програма обуке и стручног усавршавања Реализовани програми вршњачке едукације	Број вршњачких ментора Број вршњачких едукатора	Образовне институције РЦУ НВО	Канцеларија за младе Омладински клуб Савет за младе Медији	
5.5. Унапредити програме рада са младима који су учиниоци кривичних дела и прекршаја, уз побољшану заштиту младих који су жртве насиља	2015-2019.	Смањено насиље које врше млади и смањено насиље на штету младих Спроведени програми развоја вештина ненасилног решавања конфликта	Број спроведених програма рада са младима који су починиоци кривичних дела Број младих који су починиоци кривичних дела Стопа смањења броја случајева вршњачког насиља Број одржаних радионица и предавања, као и број учесника на теме толеранције, недискриминације и ненасиља	МУП Правосуђе ДС НВО Центар за социјални рад	Образовне институције Град Ужице Савет за младе	

Стратешки циљ 6. Чувати и унапређивати здравље младих, развијати здраве стилове живота

<i>Активности</i>	<i>Рокови</i>	<i>Очекивани резултат</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Носиоци</i>		<i>Потребна финансијска средства</i>
				<i>Надлежни органи/ институције/ организације</i>	<i>Учесници</i>	<i>Укупно</i>

6.1. Изградити и развити модел сарадње у области превенције (повезивање свих актера укључених у превенцију)	2015-2019.	Институције и установе које се баве превенцијом сарађују и заједнички организоване спроводе активности Успостављена сарадња јавног и цивилног сектора у области превенције	Број заједничких пројеката и активности актера оmlадинске политике Број партнерстава, потписаних меморандума о сарадњи	Град Ужице Здравство Просвета Оmlадина Спорт ЦСР НВО	Канцеларија за младе Савет за младе Оmlадински клуб	
6.2. Развијати и спроводити програме едукације и информисаности родитеља и наставника за превенцију болести зависности, полнопреносивих инфекција и ХИВ/сиде и унапређење репродуктивног, менталног и општег здравља младих	2015-2019.	Стандардизовани превентивни и образовни програми и сервиси за превенцију и унапређење здравља младих Имплементирани програми едукације и информисаности Просветни радници и родитељи обучени за унапређење општег здравља младих Развијени институционални и људски капацитети за примену програма превенције	Број ефективних сервиса превенције Број родитеља који су прошли информативне и превентивне програме Број просветних радника који су прошли информативне и превентивне програме	Образовне институције Завод са јавно здравље ДЗ НВО	Оmlадински клуб Канцеларија за младе Медији	
6.3. Развијати и спроводити сервисе за превенцију и програме едукације и информисаности младих за превенцију болести зависности, полнопреносивих инфекција и ХИВ/сиде и унапређење репродуктивног, менталног и општег здравља младих	2015-2019.	Унапређено здравље младих Подигнут ниво информисаности младих о последицама ризичних понашања	Број вршњачких едукатора Број младих који су корисници превентивних програма Број ефективних сервиса превенције Број младих који су прошли едукацију по програму вршњачке едукације	Образовне институције Завод са јавно здравље ДЗ НВО РЦУ	Савет за младе Град Ужице Медији	
6.4. Подржавати капање којима се промовишу здрави стилови живота	2015-2019.	Млади информисани о предностима и могућностима здравих стилова живота	Број реализованих кампања којима се млади подстичу да живе здрав живот и да се баве спортом	Спортски савез НВО	Образовне институције Завод са јавно здравље КЗМ	
6.5. Повећати број спортских секција и других ваннаставних спортских и рекреативних активности	2015-2019.	Млади су информисани о редовним физичким активностима у функцији здравља Повећана је доступност јавних вежбалишта на отвореном и спортских терена Повећана понуда спортских секција у школама Све већи број младих се	Број спортских секција у школама Број доступних јавних вежбалишта и спортских терена Развијен систем школских спортских такмичења Број младих који се баве спортом	Спортски савез Спортска удружења Образовне институције	Савет за младе ДЗ Завод са јавно здравље КУД-ови	

		рекреативно бави спортом				
Стратешки циљ 7. Створати услове за активизам и активно учешће младих						
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатори	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/ институције/ организације	Учесници	Укупно
7.1. Унапређивати и стварати повољно и подстицајно окружење за волонтирање међу младима и за младе	2015-2019.	Успостављен је правни оквир који осигурава права волонтера и волонтерских организација Формулисани критеријуми за мерење ефеката волонтирања Развијени програми волонтирања у кризним ситуацијама Пружена системска подршка инклузивном волонтирању Волонтирање подстиче мобилност младих	Закон о волонтирању и његово спровођење Број младих укључених у програме волонтирања Број волонтерских акција	Канцеларија за младе Омладински клуб НВО	Град Ужице Савет за младе Министарско задужено за омладину Јавне установе и институције Омладинске задруге	
7.2. Оснаживати волонтерске организације и ојачавати квалитет волонтерских програма и активности	2015-2019.	Спроведени програми обука стручног усавршавања за организације цивилног друштва о волонтерском менаџменту Формирани су и успешно функционишу волонтерски центри Издавају се средства за спровођење волонтерских акција НВО спроводе заједничке волонтерске акције	Број обука стручног усавршавања Број организација и појединаца који су прошли обуке из волонтерске менаџмента Број младих који се ангажују преко волонтерских центара Износ и структура буџетских средстава која се издавају за волонтерске акције Број партнерских НВО Број спроведених заједничких акција	НВО Град Ужице	Канцеларија за младе Омладински клуб Савет за младе	

7.3. Подстицати вредновање и препознавање волонтерског рада младих као важног доприноса друштву и њихове улоге у одрживом развоју	2015-2019.	Спроведене активности информисања за подизање свести јавности о виталном доприносу волонтерства Вештине стечене волонтирањем су препознате и признате при запошљавању Актери у сектору образовања промовишу и подржавају волонтирање у школама и на факултетима	Степен мобилности младих у циљу волонтирања Финансијска средства одређена за волонтерске акције Број волонтера	НВО Привредни сектор	Канцеларија за младе Омладински клуб Град Ужице	
7.3. Обезбедити механизме за активно укључивање младих у друштвени, јавни и политички живот, у све процесе доношења одлука, њихово спровођење, надзор и унапређење	2015-2019.	Млади су чланови Савета Обезбеђена „столица“ за младе у Скупштини Млади учествују у креирању и спровођењу локалних стратешких докумената, буџета, планова... Млади самостално спроводе пројекте и организују активности	Број младих у Саветима Број седница Скупштине на којима је учествовао предстаник младих Одобрене иницијативе младих Број јавних трибина чији су организатори млади Пројекат који су спровели млади	Град Ужице Савет за младе	Образовне институције Јавне установе НВО	

Стратешки циљ 8. Обезбедити механизме путем којих су млади активно укључени у заштиту животне средине и промоцију одрживог развоја

Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатори	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/ институције/ организације	Учесници	Укупно
8.1. Спровести програме којима се млади информишу, обучавају и подстичу да буду носиоци заштите животне средине	2015-2019.	Представници младих су чланови Савета за екологију Спроведене обуке за вршњачке едукаторе за заштиту и унапређење животне средине и одрживог развоја Млади су носиоци промоције заштите животне средине Млади су информисани о ризику по здравље, начинима превенције и отклањања штетних последица	Број младих чланова Савета за екологију Број спроведених обука за вршњачке едукаторе Број вршњачких едукатора Број обука и предавања које су реализовали млади	НВО Савет за екологију	Савет за младе Еко фонд Србија шуме Медији	

8.2. Обезбедити финансијску подршку за спровођење оmlадинских акција заштите животне средине	2015-2019.	Млади организовано спроводе акције пошумљавања, чишћења, отклањања дивљих депонија	Број оmlадинских еколошких акција Број младих који су организовали и учествовали у еколошким акцијама Број еколошких удружења и њихових акција	НВО Савет за екологију Град Ужице	Савет за младе Еко фонд Србија шуме	
8.3. Укључити теме заштите животне средине и одрживог развоја у наставу и ваннаставне активности	2015-2019.	Наставници су обучени за теме заштите животне средине и одрживог развоја Родитељи су информисани о активностима заштите животне средине Ученици у школама уче о заштити животне средине	Број еколошких секција Број родитеља који су упознати са активностима заштите животне средине Број ученика који учествује у раду еколошких секција	Образовне институције Савет за екологију	Град Ужице Савет за младе НВО	
Стратешки циљ 9. Обезбедити бољу информисаност младих						
<i>Активности</i>	<i>Рокови</i>	<i>Очекивани резултат</i>	<i>Индикатори</i>	<i>Носиоци</i>		<i>Потребна финансијска средства</i>
				<i>Надлежни органи/ институције/ организације</i>	<i>Учесници</i>	<i>Укупно</i>
9.1. Обезбедити доступност информација свим категоријама младих кроз адекватне канале комуникације	2015-2019	Развијени инфо сервиси Постоје сервиси који омогућавају бесплатан приступ рачунарима и интернету за младе Информације су доступне осетљивим групама младих Користе се савремени канали комуникације	Број инфо сервиса и количина информација које пружају Број корисника инфо сервиса Број интернет клубова Број рачунара у интернет клубовима који су прилагођени младима са инвалидитетом Степен покривености интернетом у руралним срединама	Град Ужице Медији Оmlадински клуб	Канцеларија за младе	

9.2. Прилагодити садржаје о младима и садржаје намењене младима у медијима, уз повећано учешће младих у креирању поменутих садржаја	2015-2019.	Успостављено партнерство између медија и актера омладинске политике и младих Основане омладинске редакције Спроведе се омладинске емисије и емисије за младе Млади учествују у раду редакција у средствима јавног информисања Развијени капацитети субјеката омладинске политике за сарадњу са медијима	Број партнерстава између медија и актера омладинске политике и младих Број омладинских редакција Број омладинских емисија Број младих који реализују омладинске програме	Медији НВО	Град Ужице Образовне институције	
9.3. Обезбедити подршку програмима који имају за циљ прилагођавање информација језику младих	2015-2019.	Користе се савремени канали комуникације Млади су стекли вештине за тражење и коришћење информација Створени су канали за комуникацију са осетљивим групама младих Пружа се подршка омладинским сајтовима и порталима	Број младих који користе савремене канале комуникације Степен информационе писмености младих Број интернет презентација омладинских удружења Број ФБ профила омладинских удружења Број новинарских секција	Град Ужице НВО	Медији Образовне институције	
Стратешки циљ 10. Повећати доступност, прилагођеност и разноврсност културног садржаја и понуде младих и за младе						
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатори	Носиоци		Потребна финансијска средства
				Надлежни органи/ институције/ организације	Учесници	Укупно
10.1. Подржати реализацију различитих културних садржаја намењених младима	2015-2019.	Повећан обим и квалитет културних садржаја у заједници Пружена је подршка удружењима младих и за младе које укључују младе у креирање културних садржаја	Број и структура културних садржаја реализованих од стране установа културе Број омладинских удружења које спроводе програме за младе из области културе Број младих који су посетиоци културних догађаја	Град Ужице НВО Установе културе	Савет за младе Канцеларија за младе Омладински клуб	

<p>10.2. Подржати развој креативности младих и могућност учешћа у креирању културних садржаја</p>		<p>Подржано је оснивање и рад креативних/ културних клубова (секција) у образовним институцијама Удружења младих учествују у креирању културних садржаја Подржане су активности неформалних група младих усмерене на креирање културних садржаја Обезбеђени су термини за младе креативце у установама културе</p>	<p>Број секција у школама Број младих који су активни у секцијама Број удружења која се баве културом Број неформалних група младих и љихових чланова који организују и спроводе културне садржаје Број установа културе које су обезбедиле посебне термине и просторе за младе ствараоце</p>	<p>НВО Установе културе Образовне институције</p>	<p>Медији Омладински клуб</p>	
<p>10.3. Повећати доступност, прилагођеност и видљивост културних садржаја намењених младима</p>	<p>2015-2019.</p>	<p>Културни садржаји се промовишу и реализују у руралним срединама Организовано је посећивање културних догађаја у оквиру програма школа Запослени у установама културе су обучени о прилагођеним начинима и средствима престављања културних садржаја младима Програми медија су обogaћени културним садржајима</p>	<p>Број младих који су конзументи културних садржаја Број младих из осетљивих група на културним догађајима Број организованих посета културним догађајима преко школа Број и квалитет културних садржаја у медијима</p>	<p>Медији НВО Установе културе Медији</p>	<p>Омладински клуб Канцеларија за младе</p>	